

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

بازنگری شده

دوره کارشناسی

رشته مشاوره

گروه: علوم انسانی

مصوب جلسه شماره ۹۳ مورخ ۹۵/۱۲/۰۸ کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

برنامه درسی دوره کارشناسی رشته مشاوره

کارگروه: مشاوره

گرایش: --

گروه: علوم انسانی

رشته: مشاوره

مقطع: کارشناسی

۱- با استناد مصوبه جلسه شماره ۹۳ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۰۸ کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی، برنامه بازنگری شده دوره کارشناسی رشته مشاوره به شرح زیر مورد تصویب قرار گرفت:

۲- این برنامه از تاریخ تصویب، جایگزین برنامه های درسی مقطع کارشناسی رشته امور تربیتی و مشاوره با گرایش های مشاوره و امور تربیتی مصوب صد و بیست و سومین جلسه مورخ ۱۳۶۷/۰۲/۳۱ و رشته راهنمایی و مشاوره با گرایش های مشاوره و فعالیت های پرورشی مصوب سیصد و شصت و دومین جلسه مورخ ۱۳۷۷/۰۶/۲۹ شد و برای دانشجویانی که از این به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا می باشد.

۳- برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی رشته مشاوره در سه فصل: مشخصات کلی، جداول و سرفصل دروس برای اجرا به دانشگاههای مجری ابلاغ می شود.

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

نوه ابراهیم

سرفصل دروس کارشناسی مشاوره

فصل اول

۱- مقدمه:

شرط اساسی زندگی توأم با آسایش، نشاط، پیشرفت و موفقیت و رشد و کمال، برخورداری از سلامت، بهداشت و امنیت جسمانی، روانی و اجتماعی است؛ لیکن تغییر و تحولات سریع علمی و تکنولوژی، تغییر و تحولات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، پیش آمدهای غیر متظره از قبیل جنگ، زلزله، بیماری و تصادف، پیچیدگی ارتباطات اجتماعی و تهاجم فرهنگی در عصر کنونی، مشکلات گوناگونی در زمینه های معیشتی، تحصیلی، شغلی، خانوادگی، تصمیم گیری، ارتباطی، عاطفی، روانی، رفتاری و اخلاقی برای بسیاری از افراد به وجود آورده است و سلامت، بهداشت و امنیت جسمانی روانی و اجتماعی آنان را دچار آسیب گردانیده است. برای جلوگیری و حل و رفع این مشکلات و سازگاری و برخورد مؤثر و منطقی با موقعیت های گوناگون زندگی و تأمین بهداشت و سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی افراد جامعه، متخصصین حرفه های یاورانه، به ویژه متخصصان مشاوره می توانند کمک های شایان توجهی ارائه کنند.

بنابراین در برنامه های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، به خصوص برنامه بیست ساله باید به فراهم ساختن شرایط، وسایل و امکانات مربوط به ارائه خدمات متخصصین حرفه های یاورانه از جمله مشاوره توجه کافی مبذول گردد. از آنجایی که موفقیت و کارایی مؤسسات و مراکز ارائه کننده خدمات یاورانه به مراجعان، در گرو داشتن متخصصین لایق و کارآمد در حرفه های یاورانه است، تربیت نیروی انسانی واجد شرایط و کارآمد در این حرفه ها و از جمله مشاوره از اهمیت فراوانی برخوردار است. برنامه دوره کارشناسی مشاوره به همین دلیل و برای تربیت و تأمین نیروی انسانی لایق و کارآمد برای ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره در مراکز و موقعیت های گوناگون با استفاده از همکاری های صاحب نظران با تجربه این رشته در کشور تهیه و تدوین شده است.

۲- تعریف و هدف:

مشاوره یک دانش کاربردی بین رشته ای است که با استفاده علوم مختلف انسانی (روان شناسی، علوم تربیتی، جامعه شناسی، آموزه های اسلامی، آسیب شناسی اجتماعی، فلسفه، انسان شناسی، هنر و بهداشت) و با هدف کمک به مردم در سطح پیشگیری از معضلات رفتاری، و رشد استعداد های فطری آدمی در مقطع کارشناسی راه اندازی شده است و هدف از تأسیس آن تربیت متخصصان و کارشناسانی است مؤمن، معتقد به اسلام، انقلاب اسلامی و ولایت فقیه که بتوانند امر راهنمایی و مشاوره را در مدارس، هسته های مشاوره آموزش و پرورش، مراکز تربیت معلم، دانشسراها، دانشگاه ها، مراکز نظامی (هوایی، دریایی و زمینی سپاه، ارتش، نیروی انتظامی)، صنعتی، قضایی، زندان ها، بیمارستان ها، کمیته امداد امام (زه)، هلال احمر و سایر مؤسسات آموزشی و تربیتی، بنیادها و سازمان های دولتی و یا خصوصی عهده دار شوند.

۳- طول دوره و شکل نظام:

مطابق مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری، متوسط طول دوره کارشناسی مشاوره، ۴ سال و حداکثر آن ۶ سال خواهد بود و دانشجویان در طی آن آموزش های نظری و عملی لازم برای کسب توانایی های ضروری در انجام وظایف مشاوره را بر اساس آیین نامه های مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی برنامه ریزی فرا خواهد گرفت.

۴- تعداد واحدهای درسی:

برنامه آموزشی دوره کارشناسی مشاوره ۱۳۶ واحد به شرح زیر خواهد بود.

نوع درس	تعداد واحد
دروس عمومی	۲۲ واحد
دروس پایه	۴۹ واحد
دروس تخصصی (اصلی)	۵۵ واحد
دروس اختیاری	۱۰ واحد
جمع	۱۳۶

۵- نقش و توانایی فارغ التحصیلان:

فارغ التحصیلان شاخه مشاوره از طریق شناخت مراجعان در مراکز مختلف و ارائه کمک های ضروری برای حل مسائل، مشکلات و دشواری های معیشتی، تحصیلی، شغلی، خانوادگی، روانی، عاطفی، ارتباطی، رفتاری و اخلاقی آنان و اتخاذ تدابیر در زمینه انگیزه ها و علل بروز مسائل و ارائه راه حل های مناسب، وسایل تحقق هدف های تاسیس این رشته را فراهم خواهند ساخت.

۶- ضرورت و اهمیت:

امروزه بشر با مشکلات فراوانی دست به گریبان است. مشکلاتی که می تواند زندگی انسان را از روند طبیعی و عادی خویش خارج سازد و به همین دلیل باید بر این مشکلات غلبه کرد. اما گاهی انسان نمی تواند به تنهایی بر بعضی از مشکلات خویش غلبه کند و برای حل آنها نیاز به کمک دیگران دارد و اینجا است که ضرورت حضور یک کارشناس مشاور احساس می شود. فردی که مهارت و تخصص لازم را برای راهنمایی دیگران کسب کرده است.

مشاوره در اصل یعنی پیشگیری و پیشگیری یعنی این که به افراد آموزش داده شود که چه کنند تا دچار بحران های روحی نگردند و راه پیشرفت و تکامل را راحت تر و سریع تر طی نمایند. البته بخش دیگری از مشاوره نیز شامل حال افرادی می شود که دچار بحران شده اند و اکنون نمی دانند که چگونه باید از بحران مورد نظر عبور کرده و یا

با آن کنار بیایند که در اینجا مشاور به فرد مراجعه کننده کمک می کند تا خودش را، نیازهایش را، هدفش را و راه رسیدن به هدفش را بشناسد تا بتواند بر بحران موجود غلبه کند.

همه افراد در جریان زندگی خودشان با مسائل و مشکلات متنوعی روبرو می شوند، کودکان، نوجوانان و جوانان در دوران تحصیل در مدارس ابتدایی، راهنمایی و متوسطه و دانشگاه ممکن است با مشکلاتی مواجه شوند که به علت تجارب کمتر و بحران های خاص این دوره ها در جریان برخورد و برطرف ساختن مشکلات و مسائل شخصی و اجتماعی با دشواری های بیشتری روبرو می شوند و این امر علاوه بر تاثیر گذاردن بر جریان زندگی عادی و معمولی آنان جریان تحصیلی آنان را هم تحت تاثیر قرار داده و رشد سالم شخصیت آنها را با مشکل روبرو می سازد. در صورتی که خدمات راهنمایی و مشاوره در دسترس آنها باشد، با استفاده از این خدمات طرز حل و رفع و برطرف کردن بسیاری از مسائل و مشکلات و موانع را یاد گرفته و از زندگی احساس رضایت و خرسندی نموده و سازش بهتر و بیشتری با خود و زندگی خواهند داشت و در نتیجه رشد شخصیتی سالم برای آنان تسهیل خواهد شد و سلامت شخصیت آنان کمتر در معرض ناهنجاری و بیماری قرار خواهد گرفت.

علاوه بر این نوجوانان و جوانان در این دوره از زندگی، با انتخاب رشته تحصیلی و شغل که از مهمترین انتخابهای سرنوشت ساز و تعیین کننده در زندگی فردی و اجتماعی هستند مواجهند. در دنیای کنونی به علت تعدد و تنوع رشته های تحصیلی و کثرت و تعدد مشاغل و تخصصی بودن آنها این انتخابها برای همه افراد بویژه نوجوانان و جوانان آسان نمی باشد و چنانچه خدمات مشاوره ای و پرورشی در دسترس افراد مخصوصاً نوجوانان و جوانان قرار داشته باشد، بوسیله راهنمایان و مشاوران آموزش دیده و مجرب قادر خواهند بود با شناخت خودشان و پی بردن به استعدادها، علایق، اهداف و نیازهای شان و همچنین شناخت رشته های تحصیلی و مشاغل مختلف و نیازهای جامعه و انتخاب رشته تحصیلی و شغل مناسب یاری شوند که در نتیجه از بسیاری از ضایعات که ناشی از انتخاب نادرست رشته تحصیلی و یا شغل می باشد، جلوگیری کرده که خود این امر به رشد شخصیت سالم کمک می کند.

مورد دیگری که قابل ذکر است و اغلب اوقات با انتخاب همراه است و در خیلی از موارد، ارتباطی با انتخاب پیدا نمی کند، امر تصمیم گیری است که تأثیرات عظیم و شگرفی در زندگی انسان می گذارد و اشخاص بسیاری وجود دارند که تصمیم گیری معقول و سنجیده را یاد نگرفته اند و با درجات متفاوت، دچار شک و تردید بوده و در تصمیم گیری ناتوان هستند و یا اینکه تصمیمات نادرست می گیرند که در نتیجه با مشکل و گرفتاری روبرو می شوند و در زندگی به رنج و زحمت می افتند و چنانچه افراد مجرب و آزموده و لایقی در دسترس آنها باشند تا به هنگام تصمیم گیری از آنها استمداد کنند، از بروز بسیاری از مشکلات ناشی از عدم توانایی تصمیمی گیری صحیح و سنجیده جلوگیری بعمل خواهد آمد.

کارشناس مشاوره عمدتاً به یاری خود فرد، مشکل او را حل می کند. به عبارت دیگر به مراجعه کننده کمک می کند تا تفکر، احساسات، اندیشه و یا تصمیم گیری خود را تغییر داده تا در نهایت بتواند نوع رابطه خود را با دنیای اطرافش تغییر دهد.

۷- شرایط پذیرش دانشجو:

الف- شرایط عمومی

۱- دارا بودن شرایط عمومی داوطلبان ورود به دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور

۲- پذیرفته شدن در آزمون ورودی

ب- شرایط اختصاصی

۱- دارا بودن قدرت بیان

۲- برخورداری از حلم، حوصله و بردباری و توانایی کنترل خویشتن

۳- نوع دوستی و علاقه و توجه به رفاه افراد انسانی

۴- برخورداری از توانایی های لازم برای برقراری روابط انسانی

۵- علاقمندی به کمک افراد در حل و رفع مشکلات عقلانی، عاطفی، روانی، اخلاقی خانوادگی، اجتماعی، تحصیلی

و شعنی و رفتاری

۶- خلاقیت و نوآوری در پیدا کردن راه حل های مناسب برای مشکلات انسانی

فصل دوم

برنامه و جدول دروس دوره کارشناسی

مشاوره

الف) دروس عمومی

ردیف	گرایش	نام درس	تعداد واحد	نظری
۱	مبانی نظری اسلام	اندیشه اسلامی (امداد و معاد)	۲	۳۲
		اندیشه اسلامی (نبوت و امامت)	۲	۳۲
		انسان در اسلام	۲	۳۲
		حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	۳۲
۲	اخلاق اسلامی	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	۲	۳۲
		اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۲	۳۲
		آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	۳۲
		عرفان عملی اسلامی	۲	۳۲
۳	انقلاب اسلامی	انقلاب اسلامی ایران	۲	۳۲
		آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	۳۲
		اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	۳۲
۴	تاریخ و تمدن اسلامی	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۲	۳۲
		تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	۳۲
		تاریخ امامت	۲	۳۲
۵	آشنایی با منابع اسلامی	تفسیر موضوعی قرآن	۲	۳۲
		تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	۳۲
۶	-	زبان فارسی	۳	۴۸
۷	-	زبان انگلیسی	۳	۴۸
۸	-	تربیت بدنی ۱	۱	۳۲
۹	-	تربیت بدنی ۲	۱	۳۲
۱۰	-	دانش خانواده و جمعیت	۲	۳۲

الف) دروس پایه کارشناسی راهنمایی و مشاوره

پیشنیاز	ساعات			تعداد جلسات	تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری				
_____	۳۲	-	۳۲		۲	مباحث اساسی در روان شناسی	۱
_____	۳۲	-	۳۲		۲	حقوق خانواده در اسلام و ایران و کاربرد آن در مشاوره	۲
مباحث اساسی در روان شناسی	۳۲	-	۳۲		۲	فیزیولوژی انسان (اعصاب و عدد)	۳
_____	۳۲	-	۳۲		۲	آمار توصیفی	۴
آمار توصیفی	۳۲	-	۳۲		۲	آمار استنباطی و کاربرد SPSS	۵
آمار استنباطی و کاربرد SPSS	۳۲	-	۳۲		۲	مبانی نظری روش تحقیق در مشاوره	۶
مبانی نظری روش تحقیق در مشاوره	۴۸	۴۸	-		۱	تمرین عملی روش تحقیق در مشاوره	۷
آمار استنباطی و کاربرد SPSS	۳۲	-	۳۲		۲	سنجش و ارزیابی در مشاوره	۸
مباحث اساسی در روان شناسی	۳۲	-	۳۲		۲	روان شناسی تحولی (۱)	۹
روان شناسی تحولی (۱)	۳۲	-	۳۲		۲	روان شناسی تحولی (۲)	۱۰
_____	۳۲	-	۳۲		۲	مبانی جامعه شناسی	۱۱
روان شناسی تحولی (۱) و (۲)	۳۲	-	۳۲		۲	مسائل نوجوانان و جوانان	۱۲
روان شناسی تحولی (۱)	۳۲	-	۳۲		۲	روان شناسی شخصیت	۱۳
روان شناسی شخصیت	۳۲	-	۳۲		۲	آسیب شناسی روانی (۱)	۱۴
آسیب شناسی روانی (۱)	۳۲	-	۳۲		۲	آسیب شناسی روانی (۲)	۱۵
_____	۳۲	-	۳۲		۲	مبانی راهنمایی و مشاوره	۱۶
_____	۳۲	-	۳۲		۲	انسان شناسی در اسلام	۱۷
_____	۳۲	-	۳۲		۲	اخلاق حرفه ای در مشاوره	۱۸
_____	۳۲	-	۳۲		۲	آموزه های مشاوره ای در قرآن و حدیث	۱۹
_____	۳۲	-	۳۲		۲	آموزش و پرورش ابتدایی و متوسطه اول و دوم	۲۰

روش ها و فنون راهنمایی و مشاوره/ زبان خارجه عمومی	۳۲		۳۲		۲	متون مشاوره انگلیسی (۱)	۲۱
متون مشاوره انگلیسی ۱	۳۲		۳۲		۲	متون مشاوره انگلیسی (۲)	۲۲
_____	۳۲		۳۲		۲	آشنایی با مبانی فلسفه ذهن و روان	۲۳
مباحث اساسی در روان شناسی	۳۲		۳۲		۲	روان شناسی اجتماعی	۲۴
آسیب شناسی روانی (۱)					۲	مشاوره بهداشت روانی	۲۵
	-	-	-		۴۹	جمع	

ج) دروس اصلی (تخصصی) کارشناسی مشاوره

پیشیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
آسیب شناسی روانی (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	نظریه های مشاوره و روان درمانی (۱)	۱
نظریه های مشاوره و روان درمانی (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	نظریه های مشاوره و روان درمانی (۲)	۲
سنجش و ارزیابی در مشاوره	۴۸	۳۲	۱۶	۲	کاربرد آزمونهای هوش و استعداد در مشاوره	۳
مشاوره بهداشت روانی	۴۸	۳۲	۱۶	۲	مهارت های زندگی و فنون آموزش آن	۴
راهنمایی و مشاوره تحصیلی	۴۸	۳۲	۱۶	۲	مشاوره در مسائل و مشکلات تحصیلی	۵
نظریه های مشاوره و روان درمانی (۱) / آموزه های مشاوره ای در قرآن و حدیث	۴۸	۳۲	۱۶	۲	مشاوره و روان درمانی معنوی - اسلامی	۶
آسیب شناسی روانی (۱)	۴۸	۳۲	۱۶	۲	کاربرد آزمون های رغبت، خانواده و شخصیت در مشاوره	۷
روان شناسی تربیتی	۴۸	۳۲	۱۶	۲	مشاوره اصلاح رفتار	۸
آسیب شناسی روانی (۲) / مسائل نو جوانان و جوانان	۴۸	۳۲	۱۶	۲	راهنمایی و مشاوره کودک و نوجوان	۹
آموزش و پرورش ابتدایی و متوسطه اول و دوم	۴۸	۳۲	۱۶	۲	راهنمایی و مشاوره تحصیلی	۱۰
مشاوره خانواده	۳۲	-	۳۲	۲	مشاوره ازدواج	۱۱

آسیب شناسی اجتماعی / نظریه های مشاوره و روان درمانی (۲)	۴۸	۳۲	۱۶	۲	مشاوره بزهکاران و بزه دیدگان	۱۲
آسیب شناسی روانی (۲)	۳۲	-	۳۲	۲	مبانی مشاوره پیشگیری از اعتیاد	۱۳
نظریه های مشاوره و روان درمانی (۱)	۳۲	-	۳۲	۲	مبانی نظری راهنمایی و مشاوره گروهی	۱۴
مبانی نظری راهنمایی و مشاوره گروهی	۴۸	۴۸	-	۱	تمرین راهنمایی و مشاوره گروهی	۱۵
مبانی راهنمایی و مشاوره	۳۲	-	۳۲	۲	روشها و فنون راهنمایی و مشاوره	۱۶
روشها و فنون راهنمایی و مشاوره	۴۸	۴۸	-	۱	تمرین فنون راهنمایی و مشاوره	۱۷
نظریه ها و فنون راهنمایی و مشاوره شغلی	۳۲	۳۲	-	۲	مشاوره در سازمان ها	۱۸
راهنمایی و مشاوره تحصیلی	۳۲	-	۳۲	۲	نظریه ها و فنون راهنمایی و مشاوره شغلی	۱۹
مبانی مشاوره شغلی	۴۸	-	-	۱	تمرین عملی مشاوره شغلی	۲۰
نظریه ها و فنون راهنمایی و مشاوره شغلی	۳۲	-	۳۲	۲	آشنایی با قوانین کار و کار آفرینی در ایران	۲۱
آسیب شناسی خانواده	۳۲	-	۳۲	۲	مشاوره خانواده	۲۲
روان شناسی تحولی (۲)	۳۲	-	۳۲	۲	آسیب شناسی خانواده	۲۳
روشها و فنون راهنمایی و مشاوره	۳۲	-	۳۲	۲	راهنمایی و مشاوره تحصیلی	۲۴

مشاوره‌ی توان بخشی افراد با نیازهای خاص	۲	۳۲	-	۳۲	آسیب شناسی روانی (۲)	۲۵
آشنایی با اختلالات یادگیری و روش های درمان آن	۲	۳۲	-	۳۲	آسیب شناسی روانی (۲)	۲۶
کارورزی (۱) در مشاوره	۲	-	۱۲۸	۱۲۸	راهنمایی و مشاوره تحصیلی / نظریه فنون های راهنمایی و مشاوره شغلی	۲۷
کارورزی (۲) در مشاوره	۲	-	۱۲۸	۱۲۸	تمرین عملی راهنمایی و مشاوره گروهی / تمرین عملی راهنمایی و مشاوره خانواده	۲۸
پروژه تحقیقاتی در مشاوره	۲	-	۶۴	۶۴	مبانی نظری روش تحقیق در مشاوره	۲۹
جمع	۵۵					

(د) دروس اختیاری کارشناسی مشاوره

پیشیناز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
_____	۴۸	۳۲	۱۶	۲	بهداشت و کمک های اولیه	۱
_____	۳۲		۳۲	۲	مشاوره در بحران	۲
_____	۳۲		۳۲	۲	مشاوره با بیماران خاص	۳
_____	۳۲		۳۲	۲	آشنایی با مشاوره طلاق	۴
				۲	کاربرد مشاوره در تبلیغات	۵
مبانی راهنمایی و مشاوره	۳۲		۳۲	۲	سازماندهی و اداره خدمات راهنمایی و مشاوره	۶
آسیب شناسی روانی (۱)	۳۲		۳۲	۲	آشنایی با درمانهای روانپزشکی	۷
روشها و فنون راهنمایی و مشاوره	۳۲		۳۲	۲	مددکاری اجتماعی	۸
روان شناسی اجتماعی	۳۲		۳۲	۲	آشنایی با روش های جدید درمان	۹
_____	۳۲		۳۲	۲	کاربرد کامپیوتر در مشاوره	۱۰
آسیب شناسی روانی (۲)	۳۲		۳۲	۲	مشاوره با سالمندان	۱۱
نظریه های مشاوره و روان درمانی (۱) و (۲)	۳۲		۳۲	۲	مشاوره چند فرهنگی	۱۲
_____	۳۲		۳۲	۲	فلسفه علم در علوم انسانی	۱۳

آسیب شناسی روانی (۱)	۳۲		۳۲	۲	آسیب شناسی اجتماعی	۱۴
مباحث اساسی در روان شناسی	۳۲		۳۲	۲	روان شناسی تربیتی	۱۵
راهنمایی و مشاوره کودک و نوجوان	۴۸	۳۲	۱۶	۲	کاربرد بازی در مشاوره	۱۶

* دانشجویان مشاوره از بین دروس اختیاری ۱۰ واحد را باید انتخاب نمایند.

فصل سوم

شرح دروس دوره کارشناسی مشاوره

ب) شرح دروس پایه کارشناسی مشاوره

۱) شرح درس مباحث اساسی در روان شناسی

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
مباحث اساسی در روان شناسی Basic Topics in Psychology	۲	-	-	-	ندارد
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با اصول و مفاهیم بنیادی روان شناسی و کاربرد یافته‌های روان شناسی در مشاوره.

سرفصل درس

- تعریف روان شناسی
- تاریخچه روان شناسی و مکاتب آن به اختصار
- موضوع، هدف و روش روان شناسی
- رشته های روان شناسی و رابطه آن با سایر علوم
- روش تحقیق در روان شناسی
- عوامل موثر بر رفتار (وراثت و محیط)
- جنبه های گوناگون رشد و نظریه های پیرامون آن
- اساس عصبی رفتار
- احساس و ادراک
- هوش و توزیع و تفسیر بهره هوشی در گروه های مختلف
- انگیزش و هیجان، غرایز و فطرت
- یادگیری، عوامل موثر در آن و نظریه های یادگیری
- فکر و زبان آموزی
- یادآوری و فراموشی

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- اتکینسون، ر.، هوکسما، س.، ن.، بم، د.، اسمیت، ا.، اتکینسون، ر. (۱۳۹۵). زمینه روان شناسی هیلگارد. ترجمه زمانی، ر.، بیگ، م.، بیرشک، ب.، براهنی، م.، ت.، شهر آری، م. تهران: رشد.
- گنجی، ح. (۱۳۸۰). روان شناسی عمومی. تهران: سالوا.
- سانتراک، ج. (۱۳۸۸). زمینه روان شناسی سانتراک. تهران: رسا.

۲) شرح درس حقوق خانواده در اسلام و ایران و کاربرد آن در مشاوره

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
حقوق خانواده در اسلام و ایران و کاربرد آن در مشاوره	۲	-	-	-	ندارد
Family Law in Islam & Iran and Its Application in Counseling					
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با ماهیت، ساختار و عملکرد خانواده در فرهنگ ایران، آشنایی با مفاد حقوق خانواده در قانون مدنی ایران (حقوق زن، حقوق کودک، حقوق شوهر) و کاربرد آن در مشاوره و نحوه راهنمایی مراجعه کنندگان برای استفاده از مراجع قضایی در صورت لزوم.

سرفصل درس

- تعریف زوج و ازدواج
  - انواع خانواده نقش های آن (اقتصادی، اجتماعی، تربیتی و جنسیتی)
  - ساخت های خانواده در ایران
  - آشنایی با تغییرات الگوی خانواده در ایران
  - دستگاه های خویشاوندی (طایفه، کلان، قبیله)
  - خانواده در اسلام
  - قرابت و انواع آن (نسبی، سببی، رضاعی)
  - خواستگاری در اسلام
  - عقد ازدواج
  - مهرالسنه، حقوق و تکالیف زوجین
  - محرمات
  - طلاق، ارکان و انواع آن (اشاره به احادیث و آیات قرآن)
  - حضانت اطفال، شقاق، ایلاء، اظهار، لعان
  - آشنایی با دادگاه خانواده و طایف آن
  - جایگاه مشاوره در دادگاه خانواده
  - قوانین خانواده و آموزش آن در آموزش های قبل از ازدواج
- روشهای یاد دهی و یادگیری:** تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی
ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی
ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- بابازاده، ع. ا. (۱۳۸۸). مسائل ازدواج و حقوق خانواده. قم: دانش و ادب.
 بیوندی، غ. ر. (۱۳۹۰). حقوق کودک. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
 شیروی، ع. (۱۳۹۵). حقوق خانواده (ازدواج، طلاق و فرزندان). تهران: سمت.

صفایی، س. ح.، امامی، ا. (۱۳۹۲). مختصر حقوق خانواده. تهران: بنیاد حقوقی میزان.
قربانی، ف. (۱۳۸۱). مجموعه کامل قوانین و مقررات خانواده (مدنی خاص) شامل: قوانین مربوط به تشکیل دادگاههای مدنی
خاص حقوق اشخاص، امور خانواده. تهران: دانشور.

۳) شرح درس فیزیولوژی انسان (اعصاب و غدد)

عنوان درس	تعداد واحد				تعداد ساعت
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
فیزیولوژی انسان (اعصاب و غدد) Human Physiology (Neuroscience and Endocrinology)	۲	-	-	-	
مباحث اساسی در روان شناسی					
توضیحات:					۳۲

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با ساختمان و کارکرد سیستم عصبی و غدد و تأثیر و چگونگی ارتباط آنها با رفتار.

سرفصل درس

- مروری بر تاریخچه و تعریف فیزیولوژی اعصاب و غدد
- مرور فیزیولوژی سلول عصبی، انتقال دهند های عصبی و داروهای روان گردان
- فیزیولوژی توجه، ادراک، دقت، حافظه، یادگیری، تداعی، رفتارهای حرکتی ارادی و غیر ارادی، تکلم، خلق و هیجانات، انگیزه ها، تشویق و تنبیه، دردهای جسمی و روانی
- جنبه های فیزیولوژی اختلالات روانی
- تشخیص آسیب های مغزی
- اعصاب سمپاتیک و پاراسمپاتیک
- پسیکوآندوکرینولوژی (بررسی غدد درون ریز و ارتباط آن با اختلالات روانی)
- آناتومی عملکردی غدد درون ریز
- بررسی هورمون های غدد درون ریز
- بدکاری (کم کاری) غدد درون ریز و نقش آن بر روی بدن و بروز اختلالات روانی

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

حائری، ع. (۱۳۹۴). فیزیولوژی اعصاب و غدد درون ریز. تهران: سمت.

خداپناهی، م. ک. (۱۳۷۰). فیزیولوژی عمومی، اعصاب و غدد داخلی. تهران: دانشگاه شهید بهشتی.

خداپناهی، م. ک. (۱۳۹۴). نوروسایکولوژی و سایکوفیزیولوژی. تهران: سمت.

کالات، ج. (۱۳۹۲). فیزیولوژی اعصاب و غدد. ترجمه بحیرایی، ه. تهران: ارسباران.

Guyton, A.C. (2005). Text book of medical physiology. 11th ed. Philadelphia: Saunders.

۴) شرح درس آمار توصیفی

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشنهاد
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
آمار توصیفی	۲	-	-	-	ندارد
Descriptive Statistics					
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با اصول و مفاهیم مقدماتی آمار جهت طبقه بندی و تحلیل توصیفی اطلاعات.

سرفصل درس

- مفاهیم مقدماتی ریاضی مورد استفاده در آمار
- مفاهیم مقدماتی آمار (موضوع آمار توصیفی و استنباطی، جامعه و نمونه آماری و متغیرها در علوم رفتاری)
- سطوح اندازه گیری با توجه به متغیرهای رفتاری (اسمی، ترتیبی، فاصله ای، نسبی)
- توزیع فراوانی و نمودارهای آن
- اندازه های گرایش مرکزی جهت تبیین متغیرهای روان شناختی (نما، میانه، میانگین)
- اندازه های پراکنندگی جهت تبیین متغیرهای روانشناختی (دامنه تغییرات، انحراف چارکی، انحراف متوسط، واریانس، انحراف استاندارد)
- نمره های استاندارد (رتبه درصدی، نقاط درصدی، دهکها و چارکها، تبدیل نمرات و نمره های استاندارد Z و T
- توزیع دوجمله ای منحنی طبیعی و ویژگیهای آن (سطوح زیر منحنی) کجی و کشیدگی
- همبستگی در متغیرهای روان شناختی

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

دلاور، ع. (۱۳۹۳). مقدمه ای بر احتمالات و آمار کاربردی در روان شناسی و علوم تربیتی. تهران: انتشارات رشد.

شیولسون، ر. (۱۳۹۳). استدلال آماری در علوم رفتاری. ترجمه کیامنش، ع، ر. تهران: جهاد دانشگاهی دانشگاه علامه طباطبایی.

Howell, D.C. (2010). Fundamental statistics for the behavioral sciences. USA: Wadsworth Publishing.

Privitera, G. (2012). Statistics for the Behavioral Sciences. USA: Sage.

(5) شرح درس آمار استنباطی و کاربرد SPSS

درس پیشنهاد	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
آمار توصیفی	-	-	-	۲	آمار استنباطی و کاربرد SPSS Inferential Statistics and Application of SPSS
توضیحات	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با شیوه های استنباط پارامترهای جامعه از روی شاخص های نمونه و کاربرد انواع آزمون های آماری.

سرفصل درس

- مفهوم آمار استنباطی و بیان مفروضه های آن
- انواع روشهای آمار استنباطی (آزمونهای پارامتریک و غیر پارامتریک)
- انواع فرض های آماری
- توزیع نرمال و کاربرد آن در آمار استنباطی
- انواع توزیع ها در آمار استنباطی
- انواع آزمون ۱ و کاربردهای آن
- بررسی مفهوم تحلیل واریانس
- تحلیل واریانس یکطرفه، مدل آماری آن، روش محاسبه، و کاربرد آن در پژوهش
- آزمون های تعقیبی
- انواع مقایسه پسین و پیشین
- تحلیل واریانس دوطرفه، مفهوم تعامل، مدل آماری تحلیل واریانس دوطرفه آزمون های تعقیبی
- تحلیل واریانس برای طرح های تکراری
- تحلیل واریانس برای بلوک های تصادفی، طرح های آشیانه ای، مربع های لاتین
- تحلیل رگرسیون چند متغیره و انواع تحلیل رگرسیون
- تحلیل مسیر (مطالب فوق با استفاده از کامپیوتر و SPSS آموزش داده خواهد شد)
- مفهوم آزمون غیر پارامتریک و مفروضه های آن
- آزمون خی دو و انواع آن، کاربرد آن
- آزمون مکنمار و انواع آن
- آزمون علامت ها
- آزمون اسمیرنوف و کاربرد آن
- آزمون کوکران و کاربرد های آن
- آزمون دوره ها
- آزمون کرسکال ووالیس
- ضرایب وابستگی در آزمون های غیر پارامتریک و ضریب کندال

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی
ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی
ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- افشین نیا، ف. (۱۳۹۳). تحلیل کاربردی داده‌ها (راهنمای استفاده از نرم افزار SPSS). اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.
دلاور، ع. (۱۳۹۳). مقدمه‌ای بر احتمالات و آمار کاربردی در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران: رشد.
شیولسون، ر. (۱۳۹۳). استدلال آماری در علوم رفتاری. ترجمه کیامنش، ع. ر. تهران: جهاد دانشگاهی دانشگاه علامه طباطبائی.
کرامر، د.، هاویت، د. (۱۳۸۹). مقدمه‌ای بر کاربرد SPSS در روان‌شناسی و دیگر علوم رفتاری. ترجمه پاشاشریفی، ح.، نجفی
زند، ح.، میرهاشمی، م.، شریفی، ن.، و معنوی پور، د. تهران: سخن.
مولوی، ح. (۱۳۸۶). راهنمای عملی SPSS در علوم رفتاری. اصفهان: پویان اندیشه.

Howell, D,C. (2010). Fundamental statistics for the behavioral sciences. USA: Wadsworth Publishing.

۶ شرح درس مبانی نظری روش تحقیق در مشاوره

درس پیشیاز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
آمار استنباطی و کاربرد SPSS	-	-	-	۲	مبانی نظری روش تحقیق در مشاوره Theoretical Foundations of the Research Methods in Counseling
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با اصول و روشهای تحقیق و تهیه طرح تحقیق و کاربرد آن در مشاوره.

سرفصل درس

- مقدمه
- مرور منابع، منابع تحقیقاتی و انتخاب موضوع
- ویژگی های تحقیقات علمی
- شناخت مسئله و محدود کردن آن
- تعاریف نظری و عملی فرضیه ها
- انواع فرضیه ها
- بررسی اطلاعات و فرضیه های موجود
- نمونه گیری و جمع آوری اطلاعات و روش های تخمین جمع نمونه
- تحقیق توصیفی و همبستگی
- تحقیق های مقطعی و مداوم
- روش ارزیابی تحقیق تجربی
- طبقه بندی متغیرها و روش کنترل
- تجزیه و تحلیل آماری گیری
- مقدمات کاربرد کامپیوتر در طرح های تحقیق
- ارائه یک طرح تحقیق

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

بیابانگرد، ا. (۱۳۹۲). روش های تحقیق در روان شناسی و علوم تربیتی. ج ۱. تهران: دوران.

بیابانگرد، ا. (۱۳۹۲). روش های تحقیق در روان شناسی و علوم تربیتی. ج ۲. تهران: دوران.

خویی نژاد، غ، ر. (۱۳۹۱). روش های پژوهش در علوم تربیتی. تهران: سمت.

دلاور، ع. (۱۳۹۵). روش تحقیق در روان شناسی و علوم تربیتی. تهران: ویرایش.

دلاور، ع. (۱۳۹۵). مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: رشد.

۷) شرح درس تمرین عملی روش تحقیق در مشاوره

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیناز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
تمرین عملی روش تحقیق در مشاوره The Practicing of Research Methods in Counseling	-	-	۱	-	مبانی نظری روش تحقیق در مشاوره
تعداد ساعت	-	-	۴۸	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: یادگیری عملی روش تحقیق

سرفصل درس

- تمرین عملی یافتن موضوع تحقیق
- تمرین عملی پروپوزال نویسی برای طرح های آزمایشی و غیر آزمایشی
- تمرین روش مقاله نویسی
- تمرین پایان نامه نویسی
- تمرین یافتن روش های آماری مناسب
- جستجوی مقالات علمی در پایگاه های اینترنتی

روشهای یاد دهی و یادگیری: انجام فعالیت گروهی در کلاس با حضور استاد درس و تمرین مهارت های موضوع یابی، تدوین موضوع، پرپوزال نویسی، مقاله نویسی، تحلیل روش های پژوهش اعمال شده در پایان نامه، تحلیل مقاله.

ارزیابی: ارائه گزارش تمرین های عملی تعیین شده توسط استاد

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

خویی نژاد، غ. ر. (۱۳۹۱). روش های پژوهش در علوم تربیتی. تهران: سمت.

دلاور، ع. (۱۳۹۵). روش تحقیق در روان شناسی و علوم تربیتی. تهران: ویرایش.

دلاور، ع. (۱۳۹۵). مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: رشد.

Gay , L.R. (1990). Educational research. New York: Macmillan Pub. Co.

۸ شرح درس سنجش و ارزیابی در مشاوره

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
سنجش و ارزیابی در مشاوره Measurement and Evaluation in Counseling	۲	-	-	-	آمار استنباطی و کاربرد SPSS
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با مبانی نظری آزمون های روانی.

سرفصل درس

- تاریخچه روان سنجی
- انواع اندازه ها(اسمی، ترتیبی، فاصله ای، نسبی)
- طبقه بندی آزمون های روانی
- مراحل آزمون سازی(تعیین متغیرها و سازه ها، تعریف عملیاتی آن، هدف ها و کاربردهای آزمون، تعیین عبارات و سوالات، انواع محرک ها در آزمون ها، تدوین سوالات، تحلیل محتوای سوالات، تحلیل آماری و غربال سوالات و انواع روش های آماری آن، تعیین نمونه برای تحلیل آزمون ها در حال ساخت، نحوه تعیین انواع پایایی آزمون، ضریب پایایی و کاربرد آن در تعیین نمره خطا و خطای اختلاف، روش های تعیین روایی آزمون، روش های تعیین هنجارهای آزمون و انواع آن، تهیه کتابچه راهنمای آزمون)

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

آلن، م، ج، وندی ام، ای. (۱۳۹۱). مقدمه ای بر نظریه های اندازه گیری. ترجمه دلاور، ع. تهران: سمت.

آناستازی، ا. (۱۳۸۷). روان آزمایی. ترجمه براهنی، م، ن. تهران: دانشگاه تهران.

سیف، ع، ا. (۱۳۹۵). اندازه گیری، سنجش و ارزشیابی آموزشی. تهران: دوران.

مگسون، د. (۱۳۵۶). مبانی نظری آزمون های روانی. ترجمه براهنی، م، ن. تهران: دانشگاه تهران.

۹ شرح درس روان شناسی تحولی (۱)

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
روان شناسی تحولی (۱) Developmental Psychology(1)	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	مباحث
	۲	-	-	-	اساسی در روان شناسی
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با مراحل مختلف رشد جسمانی، عاطفی، اجتماعی و شناختی کودک از بدو تولد تا دوره نوجوانی.

سرفصل درس

- تعریف روان شناسی رشد
- تاریخچه روان شناسی رشد
- اصول رشد و تکامل
- نظریات روان شناسی رشد (رفتارگرا/ شناختی گرا/ روان تحلیلی / اجتماعی و...)
- عوامل موثر در رشد و تکامل (وراثت و محیط)
- رشد از تولد تا پایان دوسالگی (رشد و تکامل جسمانی، شناختی و کلامی، هیجانی و عاطفی و اجتماعی)
- رشد از سه تا هفت سالگی (رشد و تکامل جسمانی، شناختی، اجتماعی، عاطفی و اخلاقی)
- رشد از هفت تا یازده سالگی (رشد و تکامل جسمانی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و جنسی)

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- احمدی، ح. و بنی جمالی، ش. (۱۳۸۸). روان شناسی رشد (مفاهیم بنیادی در روان شناسی کودک). تهران: بنیاد برکت، ل. (۱۳۸۳). روان شناسی رشد (از لقاح تا کودکی). ج ۱. ترجمه سیدمحمدی، ی. تهران: ارسباران.
- پاپالیا، د. ا. و ولد کاس ال دز، س.، فلدمن، ر. د. (۱۳۹۴). روان شناسی رشد و تحول انسان. ترجمه عرب فهستانی، د.، آوادیسپانس، ه. سهرابی، ح. ر.، داورپناه، ف. و حیات روشنایی، ا. تهران: رشد.
- شعاری نژاد، غ. ر. (۱۳۹۲). روان شناسی رشد. تهران: اطلاعات.
- شفیع آبادی، ع. (۱۳۸۳). مبانی روان شناسی رشد. تهران: چهر.
- کاپلان، ب. (۱۳۸۹). سفر پرماجرایی کودک. ترجمه فیروزبخت، م. تهران: رسا.
- کدبوری، پ.، سیف، س.، گرمی نوروزی، ر. (۱۳۹۳). روان شناسی رشد. ج ۱. تهران: سمت.
- ماسن، پ. ه. کیگان، ج. (۱۳۹۴). رشد و شخصیت کودک. ترجمه یاسانی، م. تهران: مرکز.

Berk , L, E. (2013). Development through the lifespan (6th edition). publication Manual of the American Psychological Association.

Miller, P, H. (2011). Theories of developmental psychology (5th edition). New York: Worth Publishers.

۱۰) شرح درس روان شناسی تحولی (۲)

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
روان شناسی تحولی (۲) Developmental Psychology (2)	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	روان شناسی تحولی (۱)
	۲	-	-	-	
تعداد ساعات	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با مراحل و خصوصیات مختلف رشد جسمانی، عاطفی، اجتماعی، شناختی و اخلاقی در دوره نوجوانی و جوانی.

سرفصل درس

- تعریف مفاهیم نوجوانی، بلوغ و جوانی
- نظریات رشد در دوره نوجوانی (رفتاری، شناختی، روان تحلیلی، اجتماعی، فرهنگی و اسلامی)
- بلوغ و نوجوانی (رشد جسمانی، هورمونی و ذهنی)
- رشد و تربیت جنسی و نقش همسالان در الگویابی جنسی
- رشد و تحول شناختی، ذهنی و عاطفی
- رشد هویت (هویت فردی، شناختی، اجتماعی، حرفه ای و جنسی) ارزش ها و مشکلات سازگاری
- رشد اجتماعی در خانواده و جامعه و نقش همسالان و وسایل ارتباط جمعی در رشد اجتماعی

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری: میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- احمدی، ح.، و بنی جمالی، ش. (۱۳۸۸). روان شناسی رشد (مفاهیم بنیادی در روان شناسی کودک). تهران: بنیاد برک، ل. (۱۳۸۳). روان شناسی رشد (نوجوانی، انتقال به بزرگسالی). ج ۲. ترجمه سیدمحمدی، ی. تهران: ارسباران. پاپالیا، د. ا.، وندکاس ال دز، س.، فلدمن، ر. د. (۱۳۹۴). روان شناسی رشد و تحول انسان. ترجمه عرب فهستانی، د.، آوادیسیناس، د.، سهرابی، ح.، ر.، داوریناه، ف.، و حیات روشنایی، ا. تهران: رشد.
- لطف آبادی، ح. (۱۳۹۴). روان شناسی رشد (نوجوانی، جوانی و بزرگسالان). ج ۲. تهران: سمت.

Berk, L. E. (2013). Development through the lifespan (6th edition). publication Manual of the American Psychological Association.

Miller, P. H. (2011). Theories of developmental psychology (5th edition). New York: Worth Publishers.

۱۱) شرح درس مبانی جامعه‌شناسی

عنوان درس	تعداد واحد				تعداد ساعت
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
مبانی جامعه‌شناسی The Principles of Sociology	۲	-	-	-	ندارد
	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با مفاهیم و اصول جامعه‌شناسی و ارتباط آن با مشاوره.

سرفصل درس

- کلیات (تعاریف، اهداف، ضرورتها، تفکر اجتماعی و جامعه‌شناسی در گذر زمان)
- تاریخچه جامعه‌شناسی در ایران و جهان
- جایگاه جامعه‌شناسی در علوم رفتاری
- نظام اجتماعی (نهادهای اجتماعی، خانواده، دین، آموزش، اقتصاد و سیاست)
- سلسله مراتب اجتماعی (نقش و پایگاه اجتماعی، قشربندی و تحرک اجتماعی)
- جمعیت و خرده فرهنگ های جمعیتی (جمعیت و جمعیت‌شناسی، خرده فرهنگهای سنی و جنسی، خرده فرهنگهای قومی و نژادی، اقلیتهای ایرانی، خرده فرهنگهای شهری و روستایی)
- کنش های جمعی (رفتار جمعی و جنبش های اجتماعی)
- دگرگونی اجتماعی (تغییرات اجتماعی و جهانی شدن)
- شبکه اجتماعی
- جامعه‌شناسی جوانان
- تعامل میان فرد و جامعه (فرهنگ، گروه های اجتماعی، اجتماعی شدن، نظارت اجتماعی، انحرافات اجتماعی)

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

قرایی مقدم، ا. (۱۳۹۴). مبانی جامعه‌شناسی. تهران: ایجد.

قلی زاده، ا. (۱۳۹۱). مبانی جامعه‌شناسی. اصفهان: دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان.

کوئن، ب. (۱۳۸۹). مبانی جامعه‌شناسی. ترجمه و اقتباس توسلی غ، م. و فاضل، ر. تهران: سمت.

گیدنز، ب. بردسال، ک. (۱۳۹۴). جامعه‌شناسی. ترجمه صوری کاشانی، م. تهران: نی.

محسنی، م. (۱۳۸۱). مقدمات جامعه‌شناسی. تهران: دوران.

۱۲) شرح درس مسائل نوجوانان و جوانان

درس پیشیناز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
روان شناسی تحولی (۱) و (۲)	-	-	-	۲	مسائل نوجوانان و جوانان Adolescents and Youth Problems
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با علائم، علل و انواع مشکلات شناختی، عاطفی، اجتماعی و رفتاری نوجوانان و جوانان و شیوه های برخورد با آن ها.

سرفصل درس

- بررسی تحولات روانی در دوران نوجوانی و جوانی
- ویژگی های نوجوان بالنده، عادی و نابهنجار
- تعریف مشکلاتی نوجوانی و جوانی
- طبقه بندی مشکلات نوجوانی و جوانی
- انواع مشکلات نوجوانان و جوانان (تحصیلی، هویتی، جنسی، ارتباطی، ازدواج و انتخاب همسر، استقلال خواهی نابهنجار، عشق و دلدادگی، رشد جسمی و تصویر بدن، روابط با والدین و همشیرها، رشد شغلی و رشد رغبت)
- انواع بیماری های روانی دوره نوجوانی
- آشنایی با جنبه های فرهنگی مشکلات جوانان و نوجوانان
- آموزه های اسلام برای مقابله با مشکلات نوجوانان و جوانان

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

احمدی، س.ا. (۱۳۸۶). روان شناسی نوجوانان و جوانان. اصفهان: مشعل.

بیابانگرد، ا. (۱۳۹۰). روان شناسی نوجوانان. تهران: نشر فرهنگ اسلامی.

کرباسی، م. و وکیلیان، م. (۱۳۸۲). مسائل نوجوانان و جوانان. تهران: پیام نور.

Romer, D. (2003). Reducing Adolescent Risk Toward an Integrated Approach. USA: Sage with American Academy of Political and Social Science.

۱۳) شرح درس روان شناسی شخصیت

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
روان شناسی شخصیت Personality Psychology	۲	-	-	-	روان شناسی تحوولی (۱)
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با مفهوم شخصیت و نحوه شکل گیری و عوامل مؤثر بر آن با توجه به دیدگاههای نظریه پردازان و آشنایی اجمالی با نظریه های شخصیت و کاربرد آن در مشاوره

سرفصل درس

- تعریف شخصیت و مفاهیم شخصیت (منش، صفات، خلق و خو، نگرش)
- شخصیت در اسلام
- تاریخچه مطالعه شخصیت
- عوامل مؤثر بر شکل گیری شخصیت
- رشد شخصیت و عوامل مؤثر بر آن
- ابعاد شخصیت
- آشنایی با نظریه های مختلف شخصیت (انواع روان کاوی، انواع نظریه های انسانگرایی، انواع نظریه های شناختی و رفتاری)

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

احمدی، ع. ا. (۱۳۹۱). روان شناسی شخصیت از دیدگاه اسلام. تهران: امیرکبیر.

پروین، ل.، جان، ا. (۱۳۹۱). شخصیت. تألیف: ترجمه: جوادی، م. ج. و کدیور، پ. تهران: رسا.

کریمی، ی. (۱۳۷۵). روان شناسی شخصیت. تهران: نشر ویرایش.

شولتز، د.، و شولتز، س. آ. (۱۳۹۲). نظریه های شخصیت. ترجمه سیدمحمدی، ی. تهران: ویرایش.

Rychman, R.M. (2007). Theories of Personality. USA:wadsworth.

۱۴) شرح درس آسیب شناسی روانی (۱)

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
آسیب شناسی روانی (۱) Psychopathology(1)	۲	-	-	-	روان شناسی شخصیت
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با تعریف و حیطه کار آسیب شناسی روانی و علائم بیماری های روانی.

سرفصل درس

- آشنایی با تعریف و حیطه کار آسیب شناسی روانی
- آشنایی با ملاک های رفتار نابهتجار
- آشنایی با نظام های تشخیصی بیماریهای روانی و تشخیص پنج محوری
- نشانه شناسی اختلالات روانی در حیطه ها حرکات، خلق، عواطف تفکر و شناخت
- معرفی اختلالات اضطرابی، خلقی و سایکوتیک

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

آزاد، ح. (۱۳۸۸). آسیب شناسی روانی. ج ۲. تهران: بعثت.

انجمن روانپزشکی آمریکا. (۱۳۹۳). متن تجدیدنظر شده راهنمای تشخیصی و آماری اختلالهای روانی. ترجمه رضاعی، ف.،

فخرایی، س، ع.، فرمند، ا.، نیلوفری، ع.، هاشمی آذر، ژ.، و شاملو، ف. تهران: ارجمند.

دادستان، ب. (۱۳۹۰). روان شناسی مرضی تحولی از کودکی تا بزرگسالی. تهران: سمت.

فیش، ف. (۱۳۹۳). علائم بیماریهای روانی. ترجمه سجادیان، ا. تهران: اطلاعات.

گنجی، م. (۱۳۹۵). آسیب شناسی روانی بر اساس DSM5. ج ۱. تهران: سالوان.

نوبدیان، ع.، عابدی، م. ر. (۱۳۹۱). آسیب شناسی روانی. ج ۱. اصفهان: آبنوس.

هالچین، ر. (۱۳۸۳). آسیب شناسی روانی. ج ۱. تهران: روان.

American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5®). American Psychiatric Pub.

Comer, R. J. (2013). Abnormal Psychology-DSM-5 Update. Macmillan Higher Education.

Cammings. E.M., Daries P.T., and Campbell, S.B. (2002). Developmental psychopathology and family process. New York: Guilford Press.

Davidson, G. Neale, J, M., Kring, A. (2003). Abnormal psychology. Virginia: Wiley.

۱۵) شرح درس آسیب شناسی روانی (۲)

عنوان درس	تعداد واحد				تعداد ساعت
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
آسیب شناسی روانی (۲) Psychopathology(2)	۲	-	-	-	
تعداد ساعات	۳۲	-	-	-	

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با انواع اختلالات روانی.

سرفصل درس

- اختلال های اضطرابی
- اختلال های مرتبط با ضربه و استرس
- اختلالات وسواس فکری-اجبار عملی و اختلالات مربوطه
- اختلال های خلقی و خودکشی
- اختلال های سایکوتیک
- اختلال های خوردن و خواب
- اختلال های جسمی و روان شناسی سلامت
- اختلال های شخصیت
- اختلال های دوران کودکی

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

آزاد، ح. (۱۳۸۸). آسیب شناسی روانی، ج ۲. تهران: بعثت.

انجمن روانپزشکی آمریکا. (۱۳۹۳). متن تجدید نظر شده راهنمای تشخیصی و آماری اختلالهای روانی. ترجمه رضاعی، ف.

فخرایی، س، ع، فرمند، ا، نیلوفری، ع، هاشمی آذره، ز، و شاملو، ف. تهران: ارجمند.

روزنهران، د، و سلینگمن، م، ای بی. (۱۳۹۱). آسیب شناسی روانی، ج ۲. ترجمه رستمی، ر، نیلوفری، ع، قبادی، م، نابی، ا.

تهران: ارجمند.

هالچین، ر. (۱۳۸۴). آسیب شناسی روانی، ج ۲. تهران: روان.

American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5®)*. American Psychiatric Pub

Comer, R. J. (2013). *Abnormal Psychology--DSM-5 Update*. Macmillan Higher Education.

(۱۶) مبانی راهنمایی و مشاوره

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
مبانی راهنمایی و مشاوره Principles of guidance and counseling	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	ندارد
	۲	-	-	-	
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با مفاهیم بنیادی و خدمات راهنمایی و مشاوره.

سرفصل درس

- ضرورت راهنمایی و مشاوره و کارکردهای آن در دنیای امروز
  - سیر تاریخی راهنمایی و مشاوره در جهان و ایران، بنیان گذاران مشاوره در ایران
  - اهمیت راهنمایی و مشاوره از دیدگاه اسلام
  - تعریف راهنمایی و مشاوره
  - وجود تمایز راهنمایی، مشاوره و روان‌درمانی
  - نقش و وظایف مشاور و خصوصیات مشاور و انواع خدمات مشاوران
  - انواع راهنمایی و مشاوره (فردی، گروهی، تحصیلی، شغلی و خانوادگی)
  - راهنمایی و مشاوره در مقاطع مختلف تحصیلی (دبستان، راهنمایی، دبیرستان)
  - مشاوره در سایر سازمان ها
  - زمینه های اشتغال مشاوران در ایران
  - آشنایی با سازمان نظام روان شناسی و مشاوره در ایران
  - اخذ پروانه کسب و کار در مشاوره در جهان و ایران
  - مسائل اخلاقی در حرفه مشاوره
  - آموزش و تربیت مشاوران
  - صلاحیت های حرفه ای و اخلاقی مشاوران
  - مشاوره در مقاطع مختلف تحصیلی
  - مهارت های مشاوره و راهنمایی فردی
  - مهارتها و مشاوره گروهی
  - فنون ارزیابی در راهنمایی و مشاوره
  - برنامه های راهنمایی و مشاوره
  - تحلیل و بررسی روند راهنمایی و مشاوره در آینده
- روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری اسناد در کلاس و بحث گروهی
- ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی
- ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری
- منابع

احمدی، ا. (۱۳۸۰). مبانی و اصول راهنمایی و مشاوره. تهران: سمت.
کوری، ج. (۱۳۸۵). مبانی مشاوره و روان‌درمانی. ترجمه احمدی قلعه، ع. تهران: فانوس خیال.
شفیع آبادی، ع. (۱۳۹۳). مقدمات راهنمایی و مشاوره. تهران: انتشارات رشد.
گلادینگ، س. (۱۳۹۴). اصول و مبانی مشاوره. ترجمه گنجی، م. تهران: ساوالان
گیسون، ر.، میشل، م. (۱۳۹۱). زمینه مشاوره و راهنمایی. ترجمه ثنایی، ب.، احمدی، ا.، حسینیان، س.، و پاشاشریفی، ح. تهران:
جوانه رشد.

نوابی نژاد، ش. (۱۳۹۲). راهنمایی و مشاوره. تهران: معاصر.

نوابی نژاد، ش. و همکاران، (۱۳۹۵). مبانی راهنمایی و مشاوره، تهران انتشارات سمت

Kottler, J. A., & Shepard, D. S. (2011). Introduction to counseling. Cengage.

Gerig, M. S. (2013). An introduction to the profession. (2nd edition). U. S. A. Pearson.

(۱۷) شرح درس انسان شناسی در اسلام

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشنهاد
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
انسان شناسی در اسلام Anthropology of Islam	۲	-	-	-	ندارد
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: رشد دانش و آگاهی دانشجویان نسبت به ماهیت انسان از دیدگاه نظریه های مشاوره و روان درمانی و از منظر اسلام و دانشمندان مسلمان، شاخص های سلامت و بیماری انسان از دیدگاه نظریه های مشاوره و روان درمانی و مقایسه آن با دیدگاه اسلام. در این درس ماهیت و ابعاد وجود انسان در متون مشاوره و روان درمانی و آموزه های دینی مورد بررسی قرار می گیرد.

سرفصل درس

- ماهیت انسان از دیدگاه نظریه های مشاوره و روان درمانی و آموزه های دینی در زمینه های:
- خلقت انسان
- فلسفه وجود انسان
- هدف انسان
- ماهیت زندگی آدمی
- رشد و تکامل آدمی
- جبر و اختیار
- انسان سالم و انسان بیمار
- رشد آسیب های رفتاری و روحی، آموزه ها و دستورات پیشگیری کننده از اختلالات رفتاری
- کاربرد آموزه های انسان شناسی اسلامی در مشاوره و درمان مشکلات روحی

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی
 ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی
 ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

جوادی آملی، ع. (۱۳۸۸). تفسیر انسان به انسان. قم: اسراء.
 جوادی آملی، ع. (۱۳۹۲). صورت و سیرت انسان در قرآن. قم: اسراء.
 فکوهی، ن. (۱۳۹۲). مبانی انسان شناسی. تهران: نی.

منکاف، پ. (۱۳۹۲). مبانی انسان شناسی. ترجمه عطرسائی، ب. تهران: ققنوس.
 مطهری، م. (۱۳۵۸). انسان و سرنوشت. قم: انتشارات صدرا.
 مطهری، م. (۱۳۵۸). انسان و ایمان. قم: صدرا.
 مطهری، م. (۱۳۵۸). انسان در قرآن. قم: صدرا.

نصری، ع. (۱۳۸۵). مبانی انسان‌شناسی در قرآن. تهران: موسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر.

۱۸) شرح درس اخلاق حرفه ای در مشاوره

درس پیشیاز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	اخلاق حرفه ای در مشاوره
ندارد	-	-	-	۲	Ethics in Counseling
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با اخلاق حرفه ای در رابطه مشاوره ای، ارزیابی و سنجش، تحقیق و پژوهش، آشنایی با چالش ها جهت تصمیم گیری اخلاقی و با کمترین آسیب به افراد تحت تأثیر فعالیت های مذکور است.

سرفصل درس

- توصیف نظام اخلاقی مشاوره
- تعریف اصطلاحات
- نقش اخلاقیات در فرهنگ بشر
- نقش اخلاق حرفه ای در مشاغل
- حقوق جهانی بشر
- حقوق جهانی در کشورهای اسلامی
- هویت حرفه ای، قدرت و مخاطرات آن
- انگیزه های کمک کردن
- کارکرد نظام نامه های اخلاقی
- رهنمودهای تصمیم گیری اخلاقی
- مشاوره در بحران و کاربرد اصول اخلاقی
- آگاهی از فرسودگی شغلی
- عوامل و نشانگان فشار روانی
- رابطه یاورانه، از آغاز تا پایان و مسائل اخلاقی
- رازداری و اعتماد
- مرزها، نقش ها و محدودیت ها
- مسائل اخلاقی در سنجش
- مسائل اخلاقی در پژوهش

توجه مهم: از آنجا که ضوابط اخلاقی، معیار عملکرد درست هستند، این درس حتما باید با ارائه مثال های موردی مبتنی بر فرهنگ بومی و بحث کلاسی ارائه شود.

روشهای یاد دهی و یادگیری: طرح چالش های واقعی و بحث گروهی کلاسی در مورد آن و دادن فرصتی به دانشجو تا پاسخ های خود را به معضل ارائه کند.

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، ارائه گزارشی از مصاحبه با مشاوران خیره در مورد چالش های اخلاقی در عمل، مصاحبه با دو نفر که تجربه مراجع بودن داشته اند و بررسی میزان رضایت یا دلایل عدم رضایت آن ها و مطابقت پاسخ ها با اصول اخلاقی مشاوره و ارائه به استاد.

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

حسینیان، س. (۱۳۸۸). اخلاق در مشاوره و روان شناسی (مبانی و اصول). تهران: کمال تربیت.

فلنگن، جی. اس و فلنگن، آر. اس. (۱۳۹۵). پویایی های هویت اخلاقی در حرفه های یاورانه. ترجمه شریعتمدار، آ. تهران: دانشگاه علامه طباطبایی.

Anderson, S. K., & Handelsman, M. M. (2011). Ethics for psychotherapists and counselors: A proactive approach. John Wiley & Sons.

Bond, T. (2015). Standards and ethics for counselling in action. Sage.

Cottone, R. R., & Tarvydas, V. M. (2007). Counseling ethics and decision making. Pearson/Merrill Prentice Hall.

Houser, R. A., & Thoma, S. (2012). Ethics in counseling and therapy: Developing an ethical identity. SAGE Publications.

Jungers, C., LPCC-S, N. C. C., & Jocelyn Gregoire, C. S. S. P. (Eds.). (2012). Counseling ethics: philosophical and professional foundations. Springer Publishing Company.

Kitchener, K. S., & Anderson, S. K. (2011). Foundations of ethical practice, research, and teaching in psychology and counseling. Routledge.

Levitt, D. H., & Moorhead, H. J. H. (2013). Values and ethics in counseling: Real-life ethical decision making. Routledge.

Pope, K. S., & Vasquez, M. J. (2016). Ethics in psychotherapy and counseling: A practical guide. John Wiley & Sons.

Sperry, L. (2007). The ethical and professional practice of counseling and psychotherapy. Allyn & Bacon.

Welfel, E. R. (2015). Ethics in counseling & psychotherapy. Cengage Learning.

۱۹) شرح درس آموزه های مشاوره ای در قرآن و حدیث

درس پیشنهاد	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
ندارد	-	-	-	۲	آموزه های مشاوره ای در قرآن و حدیث Consulting teachings in the Quran and the Hadith(I)
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با رهیافت های قرآن و احادیث در زمینه مشاوره، آشنایی با رهیافت های قرآن و احادیث در زمینه مهارت های عملی مشاوره و گستره مفاهیم و آموزه های اساسی مشاوره ای.

سرفصل درس

- سیر مشاوره در اسلام و ایران
- اهمیت مشاوره در قرآن و احادیث
- خوف، حزن و شادی و عوامل آن در قرآن
- احساس امنیت و فقدان امنیت در قرآن
- صفات و ویژگی های مشاور در احادیث
- وظایف مراجعه کنندگان در احادیث
- اصول مشاوره در قرآن و احادیث
- استنباط روش های مشاوره ای از متون اسلامی
- ارزش ها و معیارهای فطری برای زیستن
- آموزه ها و دستورات پیشگیری کننده از اختلالات رفتاری
- کاربرد آموزه های قرآنی در مشاوره
- آموزه ها و دستورات پیشگیری کننده از اختلالات رفتاری.
- کاربرد احادیث در مشاوره
- معنای زندگی (هدف و چرایی زندگی)

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس این درس باید با بحث و گفتگوی کلاسی و مشارکت دانشجویان صورت گیرد. همچنین ارائه کار پژوهشی در یکی از حوزه های درس به انتخاب دانشجو، موجب تعمق بیشتر در موضوع و تخصص یافتن دانشجو در زمینه ای خاص می شود. آموزش استفاده از نرم افزارهای قرآنی و حدیث (مثل نور الانوار و جامع الاحادیث).
ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، ارائه کار پژوهشی به ویژه با استفاده از نرم افزارهای مذکور.

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

ارژه ای، جواد. (۱۳۹۱). هدایت و مشورت در اسلام. تهران: انتشارات سمت.
علوی، محمد تقی؛ قدری، محمد حسین. (۱۳۹۲). مشاوره زیر گنبد فیروزه ای، استفتانات فقهی در حوزه مشاوره و روان درمانی. قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی.

فقیهی، علی نقی. (۱۳۸۴). مشاوره در آئینه علم و دین. قم: دفتر انتشارات اسلامی.

نرم افزار قرآن و تفسیر نور الانوار

نرم افزار جامع الاحادیث

۲۰ شرح درس آموزش و پرورش ابتدایی و متوسطه اول و دوم

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
آموزش و پرورش ابتدایی و متوسطه اول و دوم	۲	-	-	-	ندارد
Education of Primary and Secondary					
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: عرصه تعلیم و تربیت از مهم‌ترین زیرساخت‌های تعالی همه جانبه کشور و ابزار جدی برای ارتقای سرمایه انسانی شایسته کشور در عرصه‌های مختلف است. در هر کشوری، نظام آموزش و پرورش یکی از نظام‌های مهم اجتماعی است. رسالت این نظام، علاوه بر انتقال میراث فرهنگی و تجارب بشری به نسل جدید، آماده نمودن کودکان و نوجوانان برای ایفای نقش اجتماعی و فرهنگی در جامعه است. به عبارتی از طریق ایجاد تغییرات مطلوب در شناخت، نگرش‌ها و در نهایت رفتار آنان، زمینه‌ی مسئولیت‌پذیری فردی و اجتماعی کودکان و نوجوانان پرورش داده می‌شود.

از هدف‌های ویژه‌ی این درس می‌توان به آشنایی با نقش و جایگاه آموزش و پرورش ابتدایی و متوسطه در تربیت دانش‌آموزان، آشنایی با اهداف آموزش و پرورش، آشنایی با ساختار آموزش و پرورش ابتدایی و متوسطه در تربیت دانش‌آموزان، آشنایی با سند تحول و برنامه ملی درسی آموزش و پرورش در تربیت دانش‌آموزان، آشنایی با ویژگی‌های دانش‌آموزان و روش‌های یاددهی-یادگیری در هر دوره، اشاره کرد.

سرفصل درس

- تعریف آموزش و پرورش و تربیت
  - ساختار آموزش و پرورش ابتدایی و متوسطه
  - سند تحول و برنامه درسی ملی آموزش و پرورش
  - اهداف دوره ابتدایی، متوسطه اول و دوم (از جمله اهداف اعتقادی، اخلاقی، علمی، آموزشی، اجتماعی و ...) و بررسی نقاط قوت و ضعف اهداف و جگونگی محقق شدن آن‌ها)
  - رویکرد برنامه‌های درسی و تربیتی مبتنی بر آموزه‌های دینی
  - کارکردهای آموزش و پرورش (از جمله انتقال فرهنگ، جامعه‌پذیری، رشد کیفی کودکان و نوجوانان و ...)
  - بررسی ویژگی‌های فردی دانش‌آموزان دوره ابتدایی و متوسطه
  - بررسی و تحلیل ارتباط بین دروس دوره‌های آموزش ابتدایی و متوسطه و نیازهای جامعه
  - روش‌های یاددهی-یادگیری در دوره ابتدایی و متوسطه
  - نقش و جایگاه راهنمایی و مشاوره (و مشاوران) در تحقق اهداف آموزش و پرورش و رشد همه جانبه دانش‌آموزان
- روشهای یاد دهی و یادگیری:** بحث‌های نظری استاد در کلاس از طریق روش‌های فعال گروهی، طرح سؤال، پرسش و پاسخ، بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، انجام تکلیف و ارائه گزارش‌های مشاهده‌ای مبتنی نقد

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

سند تحول بنیادین آموزش و پرورش (مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش). (۱۳۹۰)
برنامه درسی ملی آموزش و پرورش (سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی). (۱۳۹۲).
سایر مصوبات (مرتبط) شورای عالی آموزش و پرورش.
صافی، ا. (۱۳۸۸). آموزش و پرورش ابتدایی، راهنمایی تحصیلی و متوسطه. تهران: سمت.

۲۱) متون انگلیسی مشاوره (۱)

درس پیشنهاد	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
روش ها و فنون راهنمایی و مشاوره / زبان خارجه عمومی	-	-	-	۲	متون انگلیسی مشاوره (۱) English Texts for Counseling(1)
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم بنیادی مشاوره در منابع مکتوب انگلیسی به منظور کسب توانایی در استفاده از این منابع.

سرفصل درس

- آشنایی با واژه ها و مفاهیم مربوط به رابطه یاورانه به زبان انگلیسی
- تعریف اهداف، اصول و انواع مشاوره (مدرسه، شغلی، خانواده و گروهی و .....). به زبان انگلیسی
- روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی
- ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی
- ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- کوشا، م. (۱۳۹۲). انگلیسی برای دانشجویان رشته راهنمایی و مشاوره. تهران: سمت.
- مشفق، ف. (۱۳۹۳). انگلیسی برای دانشجویان رشته علوم اجتماعی. تهران: سمت.
- منابع، مقالات و متون جدید در دسترس.

۲۲) متون انگلیسی برای مشاوره (۲)

عنوان درس	تعداد واحد			
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی
متون انگلیسی برای مشاوره (۲) English Texts for Counseling(2)	۲	-	-	-
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-
درس پیشیاز	توضیحات:			

هدف کلی و ویژه درس: رشد دانش و تقویت زبان انگلیسی دانشجویان نسبت به متون تخصصی مشاوره و یادگیری مفاهیم و واژگان تخصصی و تقویت ترجمه متون فارسی به انگلیسی

سرفصل درس

آموزش گرامر انگلیسی و کاربرد آن در ترجمه متون انگلیسی
آموزش مهارت های ترجمه متون فارسی به انگلیسی
آموزش ترجمه متون تخصصی از جمله:

نظریه های مشاوره درمانی

نظریه های مشاوره گروهی

نظریه های خانواده درمانی

متون مشاوره

یادآوری مهم: محتوا و روش های تدریس شده باید متناسب با هر گرایش در رشته مشاوره باشد.

روشهای یاد دهی و یادگیری: دانشجو در این دوره به طور نظری در ترجمه متون تخصصی مهارت می کند و در پایان

دوره می تواند در ترجمه متون تخصصی مشاوره مهارت پیدا کند. فنون پیشرفته ترجمه در این دوره آموزش داده خواهد شد.

ارزیابی: آزمون نظری: میان ترم و پایان ترم

ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز: دایره المعارف های فارسی به انگلیسی و انگلیسی به فارسی. نرم افزارهای

مربوط به فن ترجمه و ....

منابع:

Readings in Psychology, نویسنده: دکتر کیانوش هاشمیان، تهران: انتشارات سمت

متون تخصصی روانشناسی از لیندا لیل- ترجمه مهدی گنجی

کتاب ۵۰۴ واژه از بارونز (ترجمه شده از انتشارات جنگل)

فرهنگنامه تخصصی مشاوره، تالیف کاظمیان، سمیه سعیدی، الهام، (۱۳۹۴). تهران: نشر علم

دایره المعارف انگلیسی به فارسی آریان پور

دایره المعارف فارسی به انگلیسی آریان پور

نرم افزارهای مرتبط با ترجمه مانند روزتا استون و ..

۲۳) شرح درس آشنایی با مبانی فلسفه ذهن و روان

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشنیاز
آشنایی با مبانی فلسفه ذهن و روان Foundations of the Philosophy of Mind and Spirit	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	ندارد
	۲	-	-	-	
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: افزایش اطلاعات دانشجویان در زمینه نظریه ها و دیدگاه های فلسفی در باره نفس، ذهن و روان.

سرفصل درس

- تعریف فلسفه
  - تاریخ فلسفه در غرب و اسلام
  - کاربرد فلسفه در زندگی
  - کاربرد فلسفه در علوم انسانی با تاکید بر روان شناسی و مشاوره
  - منطق و کاربرد آن در زندگی
  - بررسی مفاهیم یادگیری، ادراک، حافظه، خلق، شناخت، نفس و روان از دیدگاه فلاسفه اسلامی و غربی
- روشهای یاد دهی و یادگیری:** تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی
- ارزیابی:** آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی
- ملزومات و تجهیزات مورد نیاز:** کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- آوی، ا. (۱۳۸۵). تاریخ مختصر فلسفه. ترجمه حلبی، ع. ا. تهران: زوار.
- آهنی، غ. ح. (۱۳۶۲). کلیات فلسفه اسلامی. تهران: علمی.
- سعادت‌نهی خنجر، ا. (۱۳۸۳). تاریخ مختصر فلسفه. تهران: حکمت.
- گراهام، ج. (۱۳۸۵). ترجمه و شرح در آمدی به فلسفه ذهن، ترجمه احمدی، ق. اصفهان: دانشگاه اصفهان.

۲۴) شرح درس روان شناسی اجتماعی

عنوان درس	تعداد واحد				تعداد ساعت
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
روان شناسی اجتماعی Social Psychology	۲	-	-	-	
مباحث اساسی در روان شناسی					
توضیحات:					۳۲

هدف کلی و ویژه درس: شناخت علل و عوامل ایجاد پدیده هایی که در مرز میان جامعه شناسی و روانشناسی قرار دارد همچون شناخت اجتماعی، افکارقالبی، پیشداوری و غیره و کاربرد یافته های روان شناسی اجتماعی در بهداشت روانی، مشاوره فردی و گروهی

سرفصل درس

- تعریف و موضوع روانشناسی اجتماعی
- تاریخچه روانشناسی اجتماعی
- شناخت اجتماعی
- هم رنگی
- پیشداوری و تبعیض
- نگرش های اجتماعی و تغییر نگرش
- متقاعدسازی (تبلیغات، پیام رسانی، روابط کلامی و غیر کلامی)
- دوستی و عشق
- رهبری
- کاربرد روانشناسی اجتماعی در روانشناسی محیط و صنعتی
- کاربرد روان شناسی اجتماعی در مشاوره گروهی و فردی

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

ارنسون، ا. (۱۳۸۹). روان شناسی اجتماعی. ترجمه شکرشکن، ح. تهران: رشد.

کریسی، ی. (۱۳۹۵). روان شناسی اجتماعی. تهران: ارسباران.

Baron, R. A., Erwin Byrne, D. (2006). Social psychology. Boston: Allyn & Bacon.

۲۵) شرح درس مشاوره بهداشت روانی

عنوان درس	تعداد واحد				تعداد ساعت
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
Foundation of anthropology	۲	-	-	-	۲۲
آسیب شناسی روانی (۱)	-	-	-	-	-
توضیحات:	-	-	-	-	-

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با شیوه های پیشگیری از اختلالات روانی و ارتقاء سلامت روان

سرفصل درس

- تعریف بهداشت روانی
- تاریخچه بهداشت روانی
- آشنایی با انواع پیشگیری
- آشنایی با شیوه های ارتباط با دیگران و مشکلات ارتباطی
- آشنایی با شیوه های مهارتهای ارتباطی سالم
- آشنایی با استرس، تعارض، ناکامی
- آشنایی با شیوه های مقابله با استرس، تعارض و ناکامی
- آشنایی با مفاهیم مرتبط با خود (خودشناسی، عزت نفس، اعتماد به نفس، خودکارآمدی و خود ارزیابی)
- آشنایی با روشها و شیوه های خودآگاهی، ارتقاء عزت نفس و خودکارآمدی
- آشنایی با شیوه های ارتقاء بهداشت روانی در خانواده، مدرسه، جامعه و محیط کار
- شیوه های ارتقاء انگیزش، امید و شادمانی و گذشت در زندگی
- آشنایی با شیوه های ارتقاء بهداشت روانی از نظر اسلام

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری، میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع:

ساینگتون، ا.ا.ا. (۱۹۴۳). بهداشت روانی. ترجمه: حمیدرضا حسین شاهی برواتی. تهران: نشر روان

گنجی، ح. (۱۳۷۶). بهداشت روانی. تهران: ارسباران

هرشن سن، دژباور، ب و دینک، م. مشاوره بهداشت روانی، نظریه و عمل. ترجمه: محمدتقی منشی طوسی (۱۳۷۷). مشهد. آستان
قدس رضوی.

مصطفی حمدیه، شهریار رشیدی (۱۳۹۴) اصول و مبانی بهداشت روانی، تهران، انتشارات سمت، چاپ هفتم

ج) شرح دروس تخصصی کارشناسی مشاوره

۱) شرح درس نظریه های مشاوره و روان درمانی (۱)

درس پیشنهاد	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
آسیب شناسی روانی (۱)	-	-	-	۲	نظریه های مشاوره و روان درمانی (۱) Theories of Counseling and Psychotherapy(1)
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنا ساختن دانشجویان با مبانی و روش های نظریه های تحلیلی، انسان گرایانه و وجود گرایانه.

سرفصل درس

- تعریف نظریه، ضرورت و اهمیت نظریه در مشاوره
- طبقه بندی نظریه های مشاوره
- معرفی نظریه های روان تحلیلی (فروید، آدلر، برن، یونگ)
- معرفی نظریه های انسان گرایانه (راجرز، پرز، رولومی، فرانکل)

تذکر: در هر نظریه تاریخچه تحول نظریه، ماهیت و شخصیت انسان، مفهوم اضطراب و بیماری های روانی، قنون مشاوره و

درمان، کاربرد آن، ارزیابی نظریه و تطابق فرهنگی آن مورد بررسی قرار می گیرد.

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

شارف، ر. (۱۳۹۳). نظریه های روان درمانی و مشاوره. ترجمه: فیروزبخت، م. تهران: خدمات فرهنگی رسا.

شفیع آبادی، ع.، ناصری، غ. (۱۳۹۵). نظریه های مشاوره و روان درمانی. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

شیلینگ، ل. (۱۳۹۱). نظریه های مشاوره. ترجمه آریین، خ. تهران: اطلاعات.

Flanagan, J. S., & Flanagan, R. S. (2004). *Counseling and psychotherapy theories in context and practice*. Nova Jérсія: John Wiley & Sons, Inc.

Fall, K. A., Holden, J. M., & Marquis, A. (2011). *Theoretical models of counseling and psychotherapy*. Routledge.

Sommers-Flanagan, J., & Sommers-Flanagan, R. (2015). *Counseling and psychotherapy theories in context and practice: Skills, strategies, and techniques*. John Wiley & Sons.

Archer, J. J., & McCarthy, C. J. (2006). *Theories of counseling and psychotherapy: Contemporary applications*. Prentice Hall.

Capuzzi, D., & Gross, D. R. (Eds.). (2014). *Counseling and psychotherapy: Theories and interventions*. John Wiley & Sons.

Murdock, N. L. (2012). *Theories of counseling and psychotherapy: A case approach*. Pearson Higher Ed.

- James, R. K. & Gilliland, B. E. (2014). Theories and strategies in counseling and psychotherapy, 5th ed. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Kottler, J. A. (2014). Theories in counseling and therapy: An experiential approach. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Richard S. Shar(2012)Theories of Psychotherapy and Counseling: Concepts and Cases.5th Edition, Brooks/Cole

۲) شرح درس نظریه های مشاوره و روان درمانی (۲)

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیناز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
نظریه های مشاوره و روان درمانی (۲) Theories of Counseling and Psychotherapy(2)	۲	-	-	-	نظریه های مشاوره و روان درمانی (۱)
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنا ساختن دانشجویان با مبانی و روش های نظریه های رفتاری / شناختی.

سرفصل درس

- معرفی نظریه های رفتاری (اسکینر، ولپی، بندورا)
- معرفی نظریه های شناختی (الیس، گلاسر، بک)

تذکر: در هر نظریه تاریخچه تحول نظریه، مفهوم اضطراب و بیماری های روانی، فنون مشاوره و درمان، کاربرد آن، ارزیابی نظریه و تطابق فرهنگی آن مورد بررسی قرار می گیرد.

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری: میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

شارف، ز. (۱۳۹۳). نظریه های روان درمانی و مشاوره. ترجمه فیروزبخت، م. تهران: رسا.

شفیع آبادی، ع.، ناصری، غ. (۱۳۹۵). نظریه های مشاوره و روان درمانی. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

شیلینگ، ل. (۱۳۹۱). نظریه های مشاوره. ترجمه آرین، خ. تهران: اطلاعات.

کری، ج. (۱۳۸۵). نظریه و کاربرد مشاوره و روان درمانی. ترجمه سیدمحمدی، ی. تهران: ارسباران.

Flanagan, J. S., & Flanagan, R. S. (2004). *Counseling and psychotherapy theories in context and practice*. Nova Jérсія: John Wiley & Sons, Inc.

Fall, K. A., Holden, J. M., & Marquis, A. (2011). *Theoretical models of counseling and psychotherapy*. Routledge.

Sommers-Flanagan, J., & Sommers-Flanagan, R. (2015). *Counseling and psychotherapy theories in context and practice: Skills, strategies, and techniques*. John Wiley & Sons.

Archer, J. J., & McCarthy, C. J. (2006). *Theories of counseling and psychotherapy: Contemporary applications*. Prentice Hall.

Capuzzi, D., & Gross, D. R. (Eds.). (2014). *Counseling and psychotherapy: Theories and interventions*. John Wiley & Sons.

Murdock, N. L. (2012). *Theories of counseling and psychotherapy: A case approach*. Pearson Higher Ed.

James, R. K. & Gilliland, B. E. (2014). *Theories and strategies in counseling and psychotherapy*, 5th ed. Boston, MA: Allyn & Bacon.

Kottler, J. A. (2014). *Theories in counseling and therapy: An experiential approach*. Boston, MA: Allyn & Bacon.

Richard S. Shar(2012)Theories of Psychotherapy and Counseling: Concepts and Cases.5th Edition, Brooks/Cole

۳) شرح درس کاربرد آزمون های هوش و استعداد در مشاوره

درس پیشیاز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
سنجش و ارزیابی در مشاوره	-	-	۱	۱	کاربرد آزمونهای هوش و استعداد در مشاوره The Use of Intelligence and Aptitude Tests in Counseling
توضیحات:	-	-	۳۲	۱۶	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: هدف درس: آشنایی دانشجویان با مبانی نظری آزمونهای هوش، استعداد و رغبت و کاربرد عملی آن.

سرفصل درس

واحد نظری

- تاریخچه آزمون های روانی با تأکید بر آزمونهای هوش و استعداد
- تعریف هوش، استعداد و رغبت
- ماهیت هوش، استعداد و رغبت
- نظریه های هوش، استعداد و رغبت
- سنجش هوش و مصاحبه، آزمون ریون، آزمون وایلند، آزمون وکسلر بزرگسالان، کودکان و پیش دبستانی
- سنجش استعداد و رغبت
- سایر مفاهیم شناختی مثل خلاقیت، دقت و حافظه
- سایر آزمون های هوش و نقد و بررسی آن ها و الگوی سنجش هوشبهر

واحد عملی

- اجرای مصاحبه شناختی با حداقل دو کیس
  - اجرای آزمون ریون کودکان و بزرگسالان، هر کدام دو کیس
  - اجرای آزمون وایلند با حداقل دو کیس
  - اجرای آزمون وکسلر پیش دبستانی / دبستانی / بزرگسالان با حداقل دو کیس
- روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی
- ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی، آزمون عملی انجام تکلیف و ارائه گزارش های مشاهده ای.

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- شریفی، ح. (۱۳۸۶). نظریه و کاربرد آزمون های هوش و شخصیت. تهران: سخن.
- مارنات، گ. گ. (۱۳۹۳). راهنمای سنجش روانی. ج ۱. ترجمه: پاشاشریفی، ح. تهران: رشد.

Kaplan, R.M. and Saccuzzo, D.P. (2016). Psychological testing. Brooks/Cole publishing company. edition. london: Prentic-Hall, Inc.

Kurt F. Geisinger Editor-in-Chief (2013). APA Handbook of Testing and Assessment in Psychology. publication Manual of the American Psychological Association.

Naglieri, J. A., & Goldstein, S. (2009). Practitioner's guide to assessing intelligence and achievement. John Wiley & Sons.

Weiss, L. G., Saklofske, D. H., Holdnack, J. A., & Prifitera, A. (2015). WISC-V Assessment and Interpretation: Scientist-practitioner Perspectives. Academic Press.

۴) شرح درس مهارت های زندگی و فنون آموزش آن

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشنهاد
مهارت های زندگی و فنون آموزش آن Life Skills and Its Techniques of Training	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	مشاوره
	۲	-	-	-	بهداشت روانی
تعداد ساعت	۳۳	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: با توجه به گسترش روز افزون آموزش مهارت های زندگی در سازمان ها و مؤسسات، بالا بردن توان دانشجویان به عنوان مشاور در شناسایی و آموزش آن به دیگران می باشد.

سرفصل درس

- تاریخچه آموزش مهارت های زندگی
- ضرورت آموزش مهارت های زندگی
- انواع مهارت های زندگی (خود آگاهی، همدلی، برقراری ارتباط، ابراز وجود، کنترل عواطف منفی مثل خشم، اضطراب، ...)
- مهارت های زندگی در آموزه ها و اخلاق اسلامی
- فنون گروهی آموزش مهارت های زندگی
- تحولات و تغییرات رشدی
- اهمیت مهارت آموزی
- آشنایی با روش های ناکارآمد مقابله
- مهارت های مقابله ای
- مهارت های مقابله با شکست و فقدان
- مهارت های تنظیم خلق
- مهارت های مقابله با اضطراب، خشم و افسردگی
- مهارت های انتخاب همسر
- مهارت های حل تعارضات زناشویی
- مهارت های دوران دانشجویی
- مهارت های مدیریت زمان و برنامه ریزی

روش های یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

امیر حسینی، خ. (۱۳۸۳). مهارت های اساسی زندگی سالم (مهارت های مقابله ای). تهران: عارف کامل.

درک، ر. (۱۳۸۵). سازگاری با تغییرات زندگی: مهارت های عملی برای مقابله با فشار روانی. ترجمه نجاریان، ب.، داودی، ای. تهران: رشد.

دورتنی، ر. (۱۳۸۲). کلیدهای پرورش مهارت های اساسی زندگی در کودکان و نوجوانان. ترجمه قیطاسی، ا. تهران: کتاب های دانه.

۵) شرح درس مشاوره در مسائل و مشکلات تحصیلی

درس پیشیاز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
راهنمایی و مشاوره تحصیلی	-	-	۱	۱	مشاوره در مسائل و مشکلات تحصیلی Counseling on the Issues and Academic Problems
	-	-	۳۲	۱۶	تعداد ساعت

هدف‌های کلی: بررسی و شناخت مسائل و مشکلات حوزه تحصیلی کودکان، نوجوانان و جوانان در حال تحصیل و طرح‌ریزی برنامه جامع مشاوره به منظور کمک و تضمین رشد و موفقیت تحصیلی آنان.

هدف‌های ویژه

- آشنایی با مفهوم راهنمایی و مشاوره تحصیلی
- آشنایی با انواع مسائل و مشکلات تحصیلی
- آشنایی با نقش اولیای مدرسه، خانواده و همتایان (همسالان) در پیشگیری از مشکلات تحصیلی
- کمک به دانش‌آموزان دارای مشکلات تحصیلی و خانواده‌های آنان

سرفصل درس

- مرور تعاریف راهنمایی و مشاوره تحصیلی
- تصریح اهداف و راهنمایی و مشاوره تحصیلی در مواجهه با مشکلات تحصیلی
- شناسایی انواع مشکلات تحصیلی دانش آموزان و دانشجویان در دوره‌های تحصیلی مختلف اعم از افت تحصیلی، شکست تحصیلی، ترک تحصیل و ...
- آشنایی با اختلالات و ناتوانی‌های یادگیری
- کمک به دانش آموزان در بررسی و رفع موانع موفقیت‌های تحصیلی در ارتباط با خود و محیط
- کمک به دانش آموزان در شناخت و مدیریت مشکلات هیجانی و عاطفی مؤثر و مرتبط با مشکلات تحصیلی
- کمک به دانش آموزان در شناسایی و رفع موانع انگیزش تحصیلی
- راهنمایی و مشاوره به دانش آموزان در معرض ترک تحصیل و خانواده‌های آنان
- راهنمایی و مشاوره به دانش آموزان دارای اختلالات و ناتوانی‌های یادگیری و خانواده‌های آنان
- آشنایی و به کارگیری استراتژی‌ها و مداخلات مؤثر برای رفع مشکلات تحصیلی از جمله مهارت‌های تحصیلی، روش‌های حل مسئله و مشاوره‌ی همتایان
- طرح‌ریزی برنامه‌های مبتنی بر مشارکت اولیای مدرسه و خانه در پیشگیری از مشکلات و توانمندسازی تحصیلی دانش آموزان

روش یاددهی-یادگیری

بحث‌های نظری استاد در کلاس از طریق روش‌های فعال گروهی، طرح سؤال، پرسش و پاسخ، بحث گروهی و تمرین‌های عملی متناسب سرفصل

روش ارزش‌یابی

آزمون نظری میان ترم و پایان ترم و آزمون عملی انجام تکلیف و ارائه گزارش‌های مشاهده‌ای مبتنی نقد و بررسی عملکرد مشاوران مدارس در حوزه مشکلات تحصیلی.

ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

کلاس درس، تجهیزات سمعی و بصری

منابع

سیف، ع. ا. (۱۳۹۴). روان‌شناسی پرورشی (روان‌شناسی یادگیری و آموزش). تهران: دوران.

فولادی، ع. و کلانترهرمزی، ا. (۱۳۹۰). مشاوره همتایان (چشم‌اندازها، مفاهیم بهداشت روان و مهارت‌ها). تهران: طلوع دانش.

Bellhouse, B. ; Fuller, A. ; Johnson, G. & Taylor, N. (2005). Managing the difficult emotions. Published by Lucyky Duck (P.C.P).

Dryden, W. (2012). Dealing with emotional problems. Published by Routledge.

Jones, J. (2006). Management skills in schools (A resource for school leaders). Published by P.C.P.

McQuillan, M. & et all (2008). Commissioner Comprehensive School Counseling (Guide to Comprehensive School Counseling Program Development). Publications Unit, Matt Falconer.

۶) شرح درس مشاوره و روان درمانی معنوی - اسلامی

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیناز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
مشاوره و روان درمانی معنوی - اسلامی Islamic-Spiritual Counseling and Psychotherapy	۲	-	-	-	نظریه های مشاوره و روان درمانی (۱) / آموزه های مشاوره ای قرآن و حدیث
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با نظریات، رویکردها و روش درمان اختلالات روانی از دیدگاه قرآن، احادیث، روایات و دانشمندان اسلامی و استفاده از آن ها در توسعه بهداشت روانی و درمان اختلالات روحی.

سرفصل درس

- مفاهیم روانشناختی در آموزه های دینی
- بیماری دل و قلب از دیدگاه قرآن
- انسان سالم از دیدگاه قرآن
- پیشگیری و درمان اختلالات روانی از دیدگاه قرآن
- بیماری های روحی بر اساس احادیث
- پیشگیری و درمان ناراحتی های روحی بر اساس احادیث و روایات معصومین (ع)
- اختلالات روانی و درمان آن از دیدگاه خواجه نصیرالدین طوسی، ابن سینا و ...
- فنون درمانی مورد استفاده در تجربه دانشمندان مسلمان

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- نصیرالدین طوسی، م. (۵۹۷-۶۷۲ ق). اخلاق ناصری. تهران: علمیه اسلامیة.
- نجاتی، م، ع. (۱۳۸۵). علم النفس " روان شناسی از دیدگاه دانشمندان مسلمان " به ضمیمه اندیشه های ابتکاری حکیم صدر المتالین شیرازی در حوزه روان شناسی فلسفی. ترجمه بهشتی، س. تهران: رشد.

۷) شرح درس کاربرد آزمون های شخصیت، خانواده و رغبت در مشاوره

درس پیشیاز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
ندارد	-	-	۱	۱	کاربرد آزمون های شخصیت، خانواده و رغبت در مشاوره
					The Use of Interest, Family & Personality Tests in Counseling
توضیحات:	-	-	۳۲	۱۶	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با آزمون های تشخیصی و شخصیت، یادگیری طرز اجرا، تصحیح و نمره گذاری و تعبیر و تفسیر آن ها و استفاده صحیح و به موقع از نتایج این آزمون ها در مشاوره.

سرفصل درس

- اهمیت و لزوم تشخیص در جریان مشاوره
- اصول استفاده از آزمونها در تشخیص
- آشنایی با انواع شیوه های تشخیصی شامل: مصاحبه، مشاهده و آزمون
- معرفی چند آزمون تشخیصی (آزمون MMPI، آزمون SCL-90، آزمون افسردگی، آزمون اضطراب)
- آزمون عزت نفس
- آزمون تحصیلی و آزمون رغبت ها
- نگرش های شغلی، آزمون تصمیم گیری شغلی، آزمون مشکلات انتخاب شغل، آزمون نگرش های شغلی
- آزمون های مربوط به رفتار شغلی (رضایت، فرسودگی، تعهد، واکنش به بازنشستگی، خودپنداره شغلی، عملکرد شغلی)
- آزمون های خانوادگی (رضایت زناشویی، سازگاری زناشویی، عملکرد خانواده، عامل والدین و فرزندان)
- آموزش اجرا، نمره گذاری، تعبیر و تفسیر آن ها

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، و آزمون عملی انجام تکلیف و ارائه گزارش ها

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- ثنایی، ب. هومن، ع. علاقمند، س. (۱۳۸۸). مقیاس های خانواده و ازدواج. تهران: بعثت.
- شریفی، ح. (۱۳۸۶). نظریه و کاربرد آزمون های هوش و شخصیت. تهران: سخن.
- مارنات، گک، گر. (۱۳۹۳). راهنمای سنجش روانی. ج ۱، ترجمه: پاشاشریفی، ح. تهران: رشد.
- وادی، ن. (۱۳۸۹). سنجش خانواده: کاربرد آزمونهای شخصیت برای زوج ها و خانواده ها. ترجمه پاشاشریفی، ح.، بوستانی پور، ع. ر.، حیدرینیا، ا.، ثنایی، ب.، رضاخانی، س. تهران: سخن.

Kaplan,R.M. and Sacuzzo,D.P.(2016). Psychological testing.Brooks/Cole publishing company. edition.london: Prentic-Hall, Inc.

(۸) شرح درس مشاوره اصلاح رفتار

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
مشاوره اصلاح رفتار Behavior modification counseling	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	آسیب شناسی روانی (۲)
	۱	۱	-	-	
تعداد ساعت	۱۶	۳۲	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با شیوه های مشاهده و ارزیابی و تکنیکهای ایجاد، اصلاح و تغییر رفتار.

سرفصل درس

- تعریف تغییر رفتار (Behavior modification) و رفتاردرمانی (Behavior therapy)
- تاریخچه (در تاریخچه به نظریه شرطی سازی کلاسیک، شرطی سازی عامل، یادگیری مشاهده ای و نظریه شناختی اشاره شود)
- روشهای سنجش و ارزیابی رفتاری (شامل تهیه برنامه تغییر رفتار، مصاحبه رفتاری، مشاهده و ترسیم نمودار، آزمون، پرسشنامه و .....)
- مروری بر نظریه شرطی سازی عامل از اسکینر و تکنیکهای درمانی مشعب از آن شامل:
  - روشهای افزایش رفتارهای مطلوب (تقویت مثبت، اقتصاد ژتونی، قرارداد رفتاری و .....)
  - روشهای ایجاد رفتارهای تازه (شکل دهی رفتار، زنجیرسازی رفتار، محو کردن محرک و .....)
  - روشهای نگهداری و گسترش رفتارهای مطلوب (رقیق کردن برنامه تقویت، تعمیم محرک، تعمیم پاسخ و .....)
  - روشهای کاهش و حذف رفتارهای نامطلوب (تقویت تفکیکی نرخهای کم رفتار، تقویت تفکیکی رفتارهای دیگر، تقویت تفکیکی رفتار ناهمراز، سیری، خاموشی، محروم کردن از تقویت مثبت، جریمه کردن، جبران کردن، تنبیه)
  - مروری بر مفاهیم نظریه یادگیری مشاهده ای بندورا و تکنیکهای درمانی مشعب از آن شامل: اکتساب، آسان سازی، بازداری زدایی، آفریندگی، الگو سازی (واقعی، نمادین، ذهنی)

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری: میان ترم و پایان ترم، و آزمون عملی انجام تکلیف و ارائه گزارشات.

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

پلاک، آ. و هرسن، م. (۱۳۹۱). فرهنگ شیوه های رفتاردرمانی. ترجمه ماهر، ف.، و ایزدی، س. تهران: رشد.

دیویسون، ج. و گلدفرید، م. (۱۳۷۱). رفتاردرمانی بالینی. ترجمه احمدی، ا. س. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

سیف، ع. (۱۳۹۱). تغییر رفتار و رفتاردرمانی: نظریه ها و روشها. تهران: دانا.

Miltenberger, R. G. (2015). Behavior modification: Principles and procedures. Cengage Learning.

۹) شرح درس راهنمایی و مشاوره کودک و نوجوان

درس پیشیناز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
آسیب شناسی روانی (۲) / مسائل جوانان و نوجوانان	-	-	-	۲	راهنمایی و مشاوره کودک و نوجوان Guidance and Counseging of Children and Adolecenes
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با مشکلات مربوط به دوران کودکی (زیر ۱۲ سالگی) و نوجوانی (تا ۱۸ سالگی) و روش های شکوفاسازی رشد و مشاوره ای در این سن.

سرفصل درس

- تعریف و تاریخچه مشاوره کودک و نوجوان
- اهداف مشاوره کودک و نوجوان
- شیوه ارزیابی مشکلات دوران کودکی و نوجوانی
- روشهای شکوفاسازی رشد در کودکان و نوجوانان
- انواع روشهای مشاوره ویژه کودکان
- روشهای مشاورت با والدین و مربیان
- فنون مشاوره با نوجوانان
- اصول و مبانی مشاوره کودک و نوجوان روشهای مشاوره
- انواع مشکلات و اختلال های دوران کودکی (مشکلات خوردن، توالیت رفتن، عادات و تیک ها، خواب، رشد و تربیت جنسی، ترس ها و اضطراب ها، افسردگی، رفتار مخمل، طلاق، رابطه با خواهر و برادرها، داغدیدگی....)

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

پروت، ت.، براون، د. (۱۳۹۱). مشاوره و روان درمانی با کودکان و نوجوانان (نظریه ها و کاربردهای عملی در مدارس و مراکز درمانی). تهران: ارجمند.

گلدارد، د.، گلدارد، ک. (۱۳۸۹). راهنمای عملی مشاوره با کودکان. ترجمه پرنیانی، م. تهران: رشد.

گلدارد، د.، گلدارد، ک. (۱۳۹۱). مشاوره با نوجوانان با رویکرد فعال. ترجمه محمودی قزایی، ج.، علیرضایی، ن.، و یوحسینی، ز. تهران: قطره.

کوری، ج. (۱۳۸۲). مشاوره کودک. ترجمه دیب راد، ن. تهران: رشد.

میکوچی، ج. (۱۳۸۸). نوجوان و خانواده درمانی. ترجمه یاسایی، م. تهران: ققنوس.

Henderson, D. A., & Thompson, C. L. (2015). Child counseling. New york: wiley.

Prout, H.T. & Brown, D. (2007). Counseling and psychotherapy with children & adolescents: theory and practice for school and clinical setting. New york: wiley.

۱۰. شرح درس راهنمایی و مشاوره تحصیلی

درس پیشیاز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	تفتری	
آموزش و پرورش ابتدایی و متوسطه اول و دوم	-	-	۱	۲	راهنمایی و مشاوره تحصیلی Academic guidance and counseling
	-	-	۳۲	۱۶	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه: رشد توانایی دانشجویان در استفاده از اصول راهنمایی و مشاوره تحصیلی در کمک به دانش‌آموزان مدارس دوره‌های مختلف و دانشجویان با توجه به درک مؤلفه‌های اجتماعی، جنسیتی و فرهنگی و ضرورت‌های توسعه رشته‌های تحصیلی.

- آشنایی با اصول، اهداف و ضرورت راهنمایی تحصیلی
- آشنایی با تعاریف راهنمایی و مشاوره و انواع آن
- آشنایی با الگوهای راهنمایی
- آشنایی با روش‌ها و فنون راهنمایی و مشاوره تحصیلی، کمک به رشد تحصیلی دانش‌آموزان در دوره‌های تحصیلی مختلف و راهنمایی آنان در برنامه‌ریزی درسی مؤثر، آشنایی با نقش و اهمیت هم‌تایان در رشد تحصیلی دانش‌آموزان

سرفصل درس

- تعریف راهنمایی و مشاوره تحصیلی
- هدف و ضرورت راهنمایی تحصیلی
- انواع الگوهای راهنمایی
- روش‌ها و فنون راهنمایی تحصیلی
- نقش و عمل مشاوران مدرسه در رشد تحصیلی دانش‌آموزان در دوره‌های تحصیلی مختلف
- کمک و راهنمایی دانش‌آموزان در برنامه‌ریزی درسی مؤثر مبتنی بر هدف، نیازهای اساسی دانش‌آموزان، محتوی دروس و مهارت‌های اساسی در مطالعه و تحصیل بر حسب ضرورت در هر دوره تحصیلی
- راهنمایی تحصیلی در دروه ابتدایی (ارزیابی میزان آمادگی دانش‌آموزان سال اولی و راهنمایی والدین آنها، راهنمایی والدین برای کاهش اضطراب اولیه خود و دانش‌آموز، آشنا سازی والدین با شرایط آموزشی و نقش آنان در سازگار کردن دانش‌آموز، آشناسازی دانش‌آموز با مقررات، امکانات و نحوه رفتار در مدرسه، آماده سازی دانش‌آموز و خانواده‌ها برای ورود به دوره اول متوسطه)

- راهنمایی تحصیلی در دروه متوسطه (کمک به دانش آموز در تحلیل و ارزیابی علایق، رغبت‌ها و توانایی‌شان و رشته‌های مختلف تحصیلی و شناسایی ضرورت‌های جامعه برای انتخاب رشته تحصیلی مناسب، آموزش و ارتباط و راهنمایی لازم)

- راهبردهای و مداخلات تحصیلی قابل اجرا توسط هم‌تایان (همسالان)

- طرح‌ریزی فردی دانش‌آموزان در راستای کمک به آنان در رشد، تجزیه و تحلیل و ارزیابی اهداف و طرح‌های تحصیلی (آموزشی)

- آسیب‌شناسی کنکور در راستای طرح‌ریزی تحصیلی و انتخاب رشته بهینه تحصیلی دانش‌آموزان مبتنی بر علایق، رغبت‌ها، استعدادها و نیازهای کشور

- بررسی و نقد جهت‌گیری‌ها و عملکردهای اولیای مدرسه و دانش‌آموزان در حوزه تحصیلی.

روش یاددهی و یادگیری: بحث‌های نظری استاد در کلاس از طریق روش‌های فعال گروهی، طرح سؤال، پرسش و پاسخ،

بحث گروهی و تمرین‌های عملی متناسب سرفصل

روش ارزش‌یابی

آزمون نظری میان‌ترم و پایان‌ترم

آزمون عملی انجام تکلیف و ارائه گزارش‌های مشاهده‌ای مبتنی نقد و بررسی عملکرد مشاوران مدارس در حوزه تحصیلی

ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه: کلاس درس، تجهیزات سمعی و بصری

منابع

شفیع‌آبادی، ع. (۱۳۹۵). راهنمایی و مشاوره تحصیلی و شغلی (مفاهیم و کاربردها). تهران: سمت. بور، ر.، لندی، ج.، جیل، ش.، و

بریس، ک. (۱۳۸۹). مشاوره در مدرسه. ترجمه‌ی سواد کوهی، ر. و همکاران. تهران: دانژه.

فولادی، ع.، و کلانترهرمزی، ا. (۱۳۹۰). مشاوره هم‌تایان (چشم‌اندازها، مفاهیم بهداشت روان و مهارت‌ها). تهران: طلوع دانش.

Metcalf, L. (2008) The field guide to counseling toward Solutions (the solution- focused)
Published by Jossey-Bass, A wiley Imprint.

McQuillan, M. & et all (2008). Commissioner Comprehensive School Counseling (Guide to
Comprehensive School Counseling Program Development). Publications Unit, Matt
Falconer.

(۱۱) شرح درس مشاوره ازدواج

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیناز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارروزی	
مشاوره ازدواج Marriage Counseling	۲	-	-	-	مشاوره خانواده
	۳۲	-	-	-	توضیحات:
تعداد ساعت					

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با مسائل و موضوعات مشاوره ازدواج، نظریه ها و شیوه های مشاوره پیش از ازدواج.

سرفصل درس

- آشنایی با مراحل ازدواج در فرهنگ ایرانی-اسلامی
- آشنایی با پیش از ازدواج و چالش های آن
- عشق و تعریف آن
- مفاهیم بومی در مورد عشق
- اسطوره های عشق
- انواع مشکلات عشق در پیش از ازدواج
- انتخاب همسر
- خانواده و ازدواج جوانان
- دلایل درست و نادرست ازدواج
- مراحل مشاوره پیش از ازدواج
- مبانی نظریه های مشاوره پیش از ازدواج
- خواستگاری
- دوران عقد و چالش های آن
- سال های اولیه بعد از ازدواج

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- میر محمد صادقی، م. (۱۳۸۹). آموزش پیش از ازدواج. اصفهان: بیغام دانش.
- لوی سرن، ل. (۱۳۹۱). مبانی مشاوره پیش از ازدواج (راهنمای آسان مشاوران ازدواج). ترجمه بهاری، ف.، محمودی مهر، م. و کیانپور، س. تهران: علم.
- موسوی، ا. س. (۱۳۸۶). مشاوره قبل از ازدواج با نگاه کاربردی. تهران: مهر کاویان.
- مندزلیهی، م. (۱۳۸۴). ۱۰۰۱ پرسش پیش از ازدواج. ترجمه فرود، ف. تهران: صابرین. تهران.

گلاسره، و. و گلسره، ک. (۱۳۹۵). ازدواج بدون شکست. ترجمه صاحبی، ع. تهران: سایه سخن.

Tasha R, H. (2011). Marriages & Families in the 21st Century: A Bioecological Approach. Willy-Blackwell.

Right, N. (1992). The Premarital Counseling Handbook. Moody publishers.

۱۲) شرح درس مشاوره و درمان بزهکاران و بزه دیدگان

درس پیشیناز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
آسیب شناسی اجتماعی / نظریه های رواندرمانی و مشاوره (۲)	-	-	-	۲	مشاوره و درمان بزهکاران و بزه دیدگان Counseling and Treatment of Offenders & victims
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با علائم، علل و انواع بزهکاری و بزه دیدگی و روشهای مقابله با آنها

سرفصل درس

- تعریف بزهکاری
- علائم و انواع بزهکاری
- آشنایی با نظریه های مختلف و عوامل خطرزا در مورد علل بزهکاری
- آشنایی با انواع شیوه های پیشگیرانه و مشاوره ای و درمانی در برخورد با پدیده بزهکاری
- تعریف بزه دیدگی
- علائم و انواع بزه دیدگی
- آشنایی با علل و عوامل خطرزای بزه دیدگی
- مشاوره با بزه دیدگان

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- آیزنک، ا.ج. ح. (۱۳۷۵). جرم و شخصیت. ترجمه ی پاشاشریفی، ح.، و نجفی زند، ج. تهران: سخن.
- رفاهی، ژ. (۱۳۹۳). مشاوره گروهی با نوجوانان: با تاکید بر آسیب های اجتماعی دوران نوجوانی (خشونت، بزهکاری و سوء مصرف مواد). تهران: امید مهر.
- دادستان، پ. (۱۳۹۰). روان شناسی جنایی. تهران: سمت.
- مجموع مقالات سمینار بزه دیدگان. (۱۳۸۲). دانشگاه آزاد اسلامی (واحد خوراسگان).

Fanetti, M., O'Donohue, W., Fondren Happel, R., Daly, K. (2015). Forensic Child Psychology, Working in the Courts and Clinic. Canada: John Wiley & Sons, Inc.

۱۳) شرح درس مبانی مشاوره پیشگیری از اعتیاد

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشنهاد
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
مبانی مشاوره پیشگیری از اعتیاد	۲	-	-	-	آسیب شناسی روانی (۲)
تعداد ساعت	۲۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با علائم، علل و انواع اعتیاد و روشهای پیشگیری، مشاوره و درمان آن.

سرفصل درس

- تعریف اعتیاد
- تاریخچه اعتیاد
- علائم، علل و انواع اعتیاد
- آشنایی با انواع مواد روان گردان
- نظریه های مربوط به علل ایجاد اعتیاد
- عوامل خطرزا در پدیده اعتیاد
- اقدامات پیشگیرانه، حمایتی و مشاوره ای در اعتیاد (مشاوره اعتیاد فرد محور، خانواده محور، مدرسه محور و جامعه محور)

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

یک، ا. ت. و رایت فرد، د. (۱۳۸۱). درمان شناختی اعتیاد به مواد مخدر (آموزشهای مهارتهای شناختی و عملی برای ترک اعتیاد). ترجمه گودرزی، م. ع. شیراز: راهگشا.

داجن، ج. شی، م. (۱۳۸۳). روانشناسی اعتیاد (اختلالات مصرف مواد، سنجش و درمان). ترجمه رنجگر، ب. تهران: روان. سجادی، م. ح. و فدائی، ف. (۱۳۶۵). شناخت، پیشگیری و درمان اعتیاد. تهران: تایماز.

کوابمستیدیس، ک.، دراموند، ک.، تاریخ، ک. (۱۳۹۲). درمان شناختی رفتاری اعتیاد. ترجمه محمدخانی، ش. عابدی، ق. تهران: دانژه.

مجموعه مقالات همایش جوان و اعتیاد. (۱۳۸۱). دبیرخانه شورای آموزش و فرهنگ پیشگیری از اعتیاد اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مازندران.

DiClemente, C. C., Schlundt, D., & Gemmell, L. (2004). Readiness and stages of change in addiction treatment. *American journal on addictions, 13*(2), 103-119.

Lewis, J. A., Dana, R. Q., & Blevins, G. A. (1994). Substance abuse counseling: An individualized approach. Pacific Grove, CA: Brooks.

۱۴) شرح درس مبانی نظری راهنمایی و مشاوره گروهی

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
مبانی نظری راهنمایی و مشاوره گروهی	۲	-	-	-	نظریه های مشاوره و روان درمانی (۱)
Theoretical Foundations of Group Guidance and Counseling					
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با پویایی گروه، مبانی نظری مشاوره گروهی و طرز تشکیل و اداره گروههای راهنمایی و مشاوره.

سرفصل درس

- تعریف راهنمایی و مشاوره گروهی
- تاریخچه راهنمایی و مشاوره گروهی
- مفاهیم کلیدی راهنمایی و مشاوره گروهی
- آشنایی با پویایی گروهی
- آشنایی با مراحل راهنمایی و مشاوره گروهی
- آشنایی با انواع گروهها و فواید هر کدام

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری اسناد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- ثنائی ذاکر، ب. (۱۳۹۴). روان درمانی و مشاوره گروهی. تهران: چهر.
- شفیع آبادی، ع. (۱۳۹۳). پویایی گروه و مشاوره گروهی. تهران: رشد.
- کوری، ج. و شیندر، م. (۱۳۹۳). فنون مشاوره و رواندرمانی گروهی. ترجمه: ثنائی، ب. تهران: بعثت.
- کوری، ج. (۱۳۹۴). نظریه و کاربرد مشاوره گروهی. ترجمه زهراکار، کد. و همکاران. تهران: ویرایش.
- پالوم، اروین (۱۳۹۵) روان درمانی گروهی. مترجم: یاسایی، مهشید (۱۳۹۵). تهران: دانژه.

Benson, J. F. (2001). Working more creatively with groups. London: Routledge.

Corey, G. (2004). Theory and Practice of Group Counseling. Canada: Thomson.

Jacobs, E.E & Masson, R. L. & Harvill, R. L. (2008). Group counseling: strategies and skills. New York: Brookd Cole.

۱۵) شرح درس تمرین راهنمایی و مشاوره گروهی

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیش نیاز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
تمرین راهنمایی و مشاوره گروهی Practicing of Group Guidance and Counseling	-	-	۱	-	مبانی نظری راهنمایی و مشاوره گروهی
تعداد ساعت	-	-	۴۸	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: یادگیری عملی تشکیل و رهبری گروه توسط دانشجویان.

سرفصل درس

- تمرین مراحل انتخاب اعضای گروه
- تمرین تدوین برنامه کار در گروه
- تمرین پذیرش و شروع گروه
- تمرین بحث و گفتگوی گروهی
- تمرین رهبری گروه
- تمرین شناسایی فرایندهای انتقالی و یادگیری رهبری آن
- تمرین برای یادگیری شناسایی عوامل درمان بخش و رهبری آن
- تمرین مهارت‌های خاتمه دادن به گروه

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس این درس باید با استفاده از نمونه های گفتگوی مشاوره گروهی ارائه شود و دانشجویان به صورت ایفای نقش مهارت ها و فنون مشاوره گروهی را در گروه تمرین کنند. استاد می تواند با اجرای عملی جلسه مشاوره از دانشجویان بخواهد مهارت های خود را در ارتقا دهند و در این زمینه بحث کلاسی صورت گیرد تا انواع فنون مقایسه و یا تشخیص تفاوت های آن، مفاهیم درون سازی شود.

ارزیابی: آزمون عملی انجام تکلیف و ارائه گزارش های مشاهده ای.

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

جزوه کارگاه تمرین عملی که توسط استاد با استفاده از منابع زیر و منابع دیگر تهیه شده است

ثنائی ذاکر، ب. (۱۳۹۴). روان درمانی و مشاوره گروهی. تهران: چهر.

شفیع آبادی، ع. (۱۳۹۳). بویابی گروه و مشاوره گروهی. تهران: رشد

کوری، ج. و شیندر، م. (۱۳۹۳). فنون مشاوره و رواندرمانی گروهی. ترجمه: ثنائی، ب. تهران: بعثت

Corey, G. (2004). Theory and Practice of Group Counseling. Canada: Thomson.

۱۶) شرح درس روشها و فنون راهنمایی و مشاوره

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیناز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
روشها و فنون راهنمایی و مشاوره Techniques of Guidance & Counseling	۲	-	-	-	مبانی راهنمایی و مشاوره
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی: یادگیری روش ها و فنون راهنمایی و مشاوره

- آشنایی با راهنمایی و تفاوت آن با مشاوره، اهداف، روش ها و انواع راهنمایی، رابطه ی مشاوره ای و ویژگی های آن،
- آشنایی با روشها و فنون عملی مشاوره از آغاز فرایند مشاوره تا پایان دادن به آن، آشنایی با فرایند و مراحل یک جلسه مشاوره ای.

سر فصل درس

- روشهای راهنمایی (مشاهده، واقعه نویسی، مقیاس های درجه بندی رفتار، پرسش نامه، شرح حال نویسی، فهرست مطابقت، گروه سنجی، آزمون، مصاحبه)

- ارزیابی در راهنمایی
- پرونده تحصیلی
- مصاحبه مشاوره ای
- روشهای مشاوره:

الف: فنون غیر رهنمودی: (گوش کردن، رفتار حاکی از توجه: تماس چشمی، زبان بدن، حالات صدا، پی گیری کلامی، سکوت، انعکاس محتوا، انعکاس احساس، بازگویی مبتنی بر نظام حسی، بازگویی استعاری، روشن سازی، خلاصه کردن

ب فنون رهنمودی: (تأیید احساس، اطمینان آفرینی، انواع سؤالات، تلقین، توصیه، موافقت-مخالفت، ترغیب کردن، تأیید و عدم تأیید)

متغیر های ارتباطی در مصاحبه مشاوره ای: (همخوانی، توجه مثبت غیر شرطی، همدلی، انتقال، انتقال متقابل، همانند سازی و درون سازی، مقاومت، اتحاد درمانی، تخصص، جذابیت، قابل اعتماد بودند و سویگی، قدرت دادن)

توجه مهم: از آنجا که ضوابط اخلاقی، معیار عملکرد درست هستند، این درس حتما باید با ارائه مثال های موردی مبتنی بر فرهنگ بومی و بحث کلاسی ارائه شود.

روش های یاددهی و یادگیری: تدریس این درس باید با استفاده از نمونه های گفتگوی مراجع - مشاور ارائه شود و دانشجویان به صورت ایفای نقش مهارت ها و فنون مشاوره را در کلاس تمرین کنند. استاد می تواند با ارائه متون گفتگوهای مشاوره ای از دانشجویان بخواهد انواع فنون را تشخیص دهند و در این زمینه بحث کلاسی صورت گیرد تا انواع فنون مقایسه و با تشخیص تفاوت های آن، مفاهیم درون سازی شود.

ارزیابی: ارائه متن گفتگوهای مشاوره ای از جلسات مشاوره به دانشجویان جهت تشخیص فنون.

ملزومات تجهیزات و امکانات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی بصری

منابع

ایوانتر، د.، هرن، م.، اولمان، م.، و آیوی، ا. (۱۳۸۷). مصاحبه مؤثر به روش گام به گام. ترجمه میرجعفری، س.، ا.، گوردوزی، م.، ع. تهران: سمت.

شفیع آبادی، ع. (۱۳۹۵). روش ها و فنون مشاوره (مصاحبه بالینی). تهران: فکر نو.

فلنگن، جی. اس و قلنگن، آر. اس. (۱۳۸۹). مصاحبه بالینی. شریعتمدار، ا. تهران: دانشگاه علامه طباطبایی.

گلدارد، د. (۱۳۹۴). مفاهیم بنیادی و مباحث تخصصی در مشاوره: آموزش و کاربرد مهارت های خرد در مشاوره فردی. (ترجمه حسینیان، س. تهران: کمال تربیت).

مایر، ا. دیدیس، س. (۱۳۸۷). اصول و مهارت های مشاوره. ترجمه زهراکار، کت و کهلویی، ز. تهران: روان.

Burck, H. D., Cottingham, H. F., & Reardon, R. C. (2016). *Counseling and accountability: Methods and critique*. Elsevier.

Conte, C. (2009). *Advanced techniques for counseling and psychotherapy*. Springer Publishing Company.

Meier, A., & Boivin, M. (2010). *Counselling and therapy techniques: Theory & practice*. Sage.

Okun, B. F., & Kantrowitz, R. E. (2014). *Effective helping: Interviewing and counseling techniques*. Nelson Education.

Perry, W. (2008). *Basic counseling techniques: A beginning therapist's toolkit*. AuthorHouse.

Rosenthal, H. G. (Ed.). (2011). *Favorite counseling and therapy techniques*. Routledge.

Thompson, R. (2015). *Counseling techniques: Improving relationships with others, ourselves, our families, and our environment*. Routledge

۱۷) شرح درس تمرین فنون راهنمایی و مشاوره

دروس پیشیاز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
روشها و فنون راهنمایی و مشاوره	-	۱	-	-	تمرین فنون راهنمایی و مشاوره Practicing Guidance & Counseling Techniques
توضیحات:	-	۴۸	-	-	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: تشخیص و توانایی کاربرد فنون راهنمایی و مشاوره، تشخیص فنون راهنمایی و مشاوره و تمرین کاربرد آن ها در جای مناسب و زمان مناسب.

سر فصل درس

- کاربرد فنون راهنمایی در عمل (مشاهده، واقه نویسی، مقیاس های درجه بندی رفتار، پرسش نامه، شرح حال نویسی، فهرست مطابقه، گره سنجی، آزمون، مصاحبه)
- آشنایی با نحوه تشکیل پرونده تحصیلی
- مشاهده مصاحبه مشاوره ای و الگو گیری
- تمرین فنون مشاوره به صورت عملی:

الف: فنون غیر رهنمودی: (گوش کردن، رفتار حاکی از توجه: تماس چشمی، زبان بدن، حالات صدا، پی گیری کلامی، سکوت، انعکاس محتوا، انعکاس احساس، بازگویی مبتنی بر نظام حسی، بازگویی استعاری، روشن سازی، خلاصه کردن
ب فنون رهنمودی: (تأیید احساس، اطمینان آفرینی، انواع سؤالات، تلقین، توصیه، موافقت-مخالفت، ترغیب کردن، تأیید و عدم تأیید)

توجه مهم: این درس حتما باید به صورت تمرین دو نفره فنون مشاوره صورت گیرد و استاد به عنوان الگو فنون را اجرا می کند.

روش های یاددهی و یادگیری: تدریس این درس باید با استفاده از نمونه های گفتگوی مراجع- مشاور ارائه شود و دانشجویان به صورت ایفای نقش مهارت ها و فنون مشاوره را در کلاس تمرین کنند. استاد می تواند با اجرای عملی جلسه مشاوره از دانشجویان بخواهد مهارت های خود را در تشخیص فنون ارتقا دهند و در این زمینه بحث کلاسی صورت گیرد تا انواع فنون مقایسه و با تشخیص تفاوت های آن، مفاهیم درون سازی شود.

ارزیابی: تحلیل جلسات مشاوره استاد+ ارائه فعالیت های راهنمایی و مشاوره حد اقل با دو مراجع.

ملزومات تجهیزات و امکانات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی بصری (سیستم مدار بسته) و تمرین

آزمایشگاهی

منابع

اپری، ل. (۱۳۹۲)، فنون پیشرفته مشاوره و روان درمائی. ترجمه رسولی، م. و گودرزی، م. تهران: تزکیه.

بهارى، س.، جوادیان، ن. (۱۳۸۴). مشاوره و راهنمایی در مدارس. تهران: رسا.
حسینی بیرجندی، س. م. (۱۳۹۳). اصول و روشهای راهنمایی و مشاوره. تهران: رشد.
می، ر. (۱۳۹۱). هنر مشاوره. ترجمه علوی، خ.، و شاملو، ن. تهران: نشر دانژه.
شفیع آبادی، ع. (۱۳۹۵). روش ها و فنون مشاوره (مصاحبه بالینی). تهران: فکر نو.
فلنگن، جی. اس و فلنگن، آر. اس. (۱۳۸۹). مصاحبه بالینی. ترجمه شریعتمداری، ا. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.
کوزلیبئی، ل. (۱۳۸۷). چگونه درمانگر شویم. ترجمه کاربخش، ع. ر. تهران: رسا.
گلدارد، د. (۱۳۹۴). مفاهیم بنیادی و مباحث تخصصی در مشاوره: آموزش و کاربرد مهارت های خرد در مشاوره فردی. ترجمه حسینیان، س. تهران: کمال تربیت.

_ Burck, H. D., Cottingham, H. F., & Reardon, R. C. (2016). Counseling and accountability: Methods and critique. Elsevier.

_ Conte, C. (2009). Advanced techniques for counseling and psychotherapy. Springer Publishing Company.

_ Meier, A., & Boivin, M. (2010). Counselling and therapy techniques: Theory & practice. Sage.

_ Okun, B. F., & Kantrowitz, R. E. (2014). Effective helping: Interviewing and counseling techniques. Nelson Education.

_ Perry, W. (2008). Basic counseling techniques: A beginning therapist's toolkit. AuthorHouse.

_ Rosenthal, H. G. (Ed.). (2011). Favorite counseling and therapy techniques. Routledge.

_ Thompson, R. (2015). Counseling techniques: Improving relationships with others, ourselves, our families, and our environment. Routledge.

۱۸) شرح درس مشاوره در سازمانها

درس پیشنهاد	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
نظریه ها و فنون راهنمایی و مشاوره شغلی	-	-	-	۲	مشاوره در سازمانها
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم، اصول و میانی رفتار سازمانی و شیوه های مشاوره در سازمان.

سرفصل درس

- مشاوره سازمانی، تعریف و اهداف
- تعریف رفتار سازمانی
- فرهنگ سازمانی و عملکرد شغلی کارکنان
- ساخت و فرایند سازمان
- نقش مشاوران در افزایش بهره وری در سازمان
- انواع آسیب های رفتار شغلی در سازمان و نقش مشاوره در در مان آن
- برنامه ریزی برای اعمال کوچینگ و منتورینگ در سازمان
- بهداشت روانی کارکنان و خدمات مشاوره
- ارزیابی رفتاری و روانی در سازمان
- مشکلات و تعارضات سازمانی
- شیوه های مشاوره سازمانی
- مراحل رشد شغلی در سازمان
- مشاوره شغلی و انگیزه شغلی، سازگاری شغلی، هویت شغلی، دلبستگی شغلی، موفقیت شغلی، رضایت شغلی
- انواع استرسهای شغلی در سازمان

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- شکرکن، ح. (۱۳۸۲). روان شناسی صنعتی و سازمانی. تهران: رشد.
- رابرت، جی، آونز. رفتار سازمانی در آموزش و پرورش. ترجمه قربانعلی سلیمی و احمدعلی فروغی ابری، (۱۳۸۲). دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان.
- گریفت، دانیل و ادوارد. روابط انسانی در مدیریت آموزشی. مترجم مریم خدابخشی. (۱۳۸۱)، تهران: مهیا.
- Schneide, B. and Wait, L.(2005). Being together Working: A par dual-career families and the worl-life balance, Cambrid Geuniv:Ersity Press.

۱۹) شرح درس نظریه ها و فنون راهنمایی و مشاوره شغلی

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشنهاد
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
نظریه ها و فنون راهنمایی و مشاوره شغلی	۲	۱	-	-	ندارد
Theories and Techniques of Career Guidance and Counseling					
تعداد ساعت	۳۲	۳۲	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با تاریخچه، اصول، فنون و فرآیند راهنمایی و مشاوره شغلی و آشنایی با چگونگی کسب اطلاعات شغلی و شیوه اجرای راهنمایی و مشاوره شغلی.

سرفصل درس

- تعریف راهنمایی و مشاوره شغلی
- تاریخچه راهنمایی و مشاوره شغلی در ایران و جهان
- مفاهیم راهنمایی و مشاوره شغلی (شغل، حرفه، کار، انتخاب حرفه‌ای، رغبت، استعداد، کارآمدی)
- ضرورت راهنمایی و مشاوره شغلی، راهنمایی و مشاوره شغلی در اسلام، .....
- رابطه راهنمایی و مشاوره شغلی با سایر علوم (روان شناسی صنعتی و سازمانی، روانسنجی، شخصیت، راهنمایی و مشاوره تحصیلی)
- عوامل موثر برای انتخاب و اشتغال حرفه‌ای

- آشنایی با نظریه های راهنمایی و مشاوره شغلی
  - آشنایی با اصول و فنون راهنمایی و مشاوره شغلی (فنون تشکیل پرونده، فنون جمع آوری اطلاعات از طریق مصاحبه)
  - راهنمایی و مشاوره شغلی در مدارس، دانشگاهها و سازمانها (۱۰ آشنایی با مفاهیم مقدماتی کارآفرینی)
- روشهای یاد دهی و یادگیری:** تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی
- ارزیابی:** آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی، آزمون عملی انجام تکلیف و ارائه گزارش های مشاهده ای.

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- شفیع آبادی، ع. (۱۳۹۰). راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه ای و نظریه های انتخاب شغل. تهران: رشد.
- اردبیلی، ی. (۱۳۷۹). راهنمایی و مشاوره حرفه ای روشهای کسب و کاربرد اطلاعات شغلی. تهران: موسسه ویرایش.
- سوانسون، ج، و فواد، ن. (۱۳۸۱). نظریه های جدید مشاوره شغلی و کاربرد یادگیری از طریق مطالعات موردی. ترجمه موسوی، ر. تهران: اصلح.
- ۴) سرتزرا، بروس لی. بررسی و برنامه ریزی زندگی - تحصیلی شغلی. ترجمه طیبه زندی پور (۱۳۶۹). تهران: حمید.
- Capuzzi, D., Stauffer, M. D. (2011). Career Counseling: Foundations, Perspectives, and Applications. London: Taylor & Francis Group.
- Sharf. R.S. (1997). Applying career development theory to counseling. 2nd. Pacific Grove, CA: Brooks/cole.

۲۰) تمرین عملی مشاوره شغلی

درس پیشیاز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
نظریه‌های مشاوره و روان درمانی (۲)	-	-	۲	-	تمرین عملی مشاوره شغلی Practicing in career counselling
توضیحات:	-	-	۶۴	-	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: دستیابی دانشجویان به فنون و مهارت‌های عملی لازم در مشاوره شغلی

سرفصل درس

- ۱- انجام مشاوره شغلی با پنج کیس توسط استاد و مشاهده توسط دانشجویان همزمان با بحث و نتیجه‌گیری پیرامون آن
- ۲- انجام مشاوره شغلی توسط هر دانشجویان حداقل دو کیس ارائه آن در کلاس و بحث و تبادل نظر پیرامون آن در کلاس
- ۳- بازدید از اداره کار، سازمانهای فنی و حرفه‌ای، دانشگاه جامع علمی کاربردی توسط دانشجویان برای استاد و بحث پیرامون این بازدید

۴- مشاوره شغلی با پنج کیس توسط دانشجویان و ارائه گزارش کیس آن به استاد و ارائه بازخورد به دانشجویان توسط استاد

- ۴- برگزاری کلاس به صورت گروهی و مشارکت دانشجویان (بحث و گفتگو) درباره فعالیت‌ها انجام شده در هر هفته الزامی است.

*تعداد دانشجویان حداقل ۱۰ نفر و حداکثر ۱۵ نفر.

روشهای یاد دهی و یادگیری: دانشجویان موظف است در طول ترم گزارش کار خود را به صورت مرحله‌ای با استاد درس در میان گذاشته و در آخر ترم گزارش مبسوط خود را به صورت مکتوب به استاد درس تحویل نماید و در ارزیابی شفاهی شرکت نماید.

ارزیابی: کار عملی - گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

(۲۱) شرح درس آشنایی با قوانین کار و کار آفرینی در ایران

درس پیشیناز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
نظریه ها و فنون راهنمایی و مشاوره شغلی	-	-	-	۲	آشنایی با قوانین کار و کار آفرینی در ایران Introduction to Labor Laws and Entrepreneurship
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با اصول، نظریات، الگوها و کاربرد کار آفرینی

سرفصل درس

- مروری بر تاریخچه کار آفرینی
- تعاریف کار آفرینی از دیدگاههای مختلف
- ویژگیهای افراد کار آفرین
- الگوها و نظریه های کار آفرینی
- مراحل تهیه طرح تجاری
- آشنایی با ایجاد موسسات و شرکتهای خدماتی و صنعتی
- فنون تقویت ویژگیهای افراد کار آفرین
- ثبت ایده ها
- عوامل مؤثر بر رشد ویژگیهای کار آفرینی
- مطالب موردی در کار آفرینی
- مراحل رشد کار آفرینی انواع کار آفرینی (درون سازمانی، بین سازمانی و شرکتی)
- قانون کار جمهوری اسلامی ایران

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استناد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع:

احمدپور داریانی، م. (۱۳۹۱). کار آفرینی، تعاریف، نظریات، الگوها. تهران: پروین.

صمدآقایی، ج. (۱۳۷۸). سازمانهای کار آفرین. تهران: مؤسسه آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی.

کوراتکو، د. اف.، و هاجتس، ر. م. (۱۳۸۸). نگرش معاصر بر کار آفرینی. ترجمه عامل محرابی، اب.، و تیرانی، م. تهران: دانشگاه

فردوسی.

- Bishop, k., Krown, D.F. & wearer, K.M.(2001). Viewing entrepreneurs as learning individuals and related implications for enterprenurial training. Alabama Glouisville: The unirevsity of Alabama and Louis.

(۲۲) شرح درس مشاوره خانواده

درس پیشنهاد	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	مشاوره خانواده
آسیب شناسی خانواده	-	-	-	۲	Family Counseling
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با تعریف، تاریخچه و مفاهیم کلیدی راهنمایی و مشاوره خانواده، انواع و مراحل آن.

سرفصل درس

- تعریف مشاوره خانواده
- مفاهیم کلیدی مشاوره خانواده (رضایتمندی زناشویی، استحکام خانوادگی، ساختار، تعارضات خانوادگی)
- تاریخچه مشاوره خانواده
- معرفی چرخه زندگی خانواده
- آشنایی با اصول و فنون مشاوره خانواده (با تأکید بر دیدگاههای استراتژیک، ساختی و شناختی)
- آشنایی با مراحل انجام مشاوره خانواده
- مفهوم خانواده
- قواعد و انتظارات در خانواده
- چالش های بعد از ازدواج
- مراحل تکاملی چرخه زندگی خانواده
- تاریخچه مشاوره خانواده
- بنیادهای علمی و فلسفی مشاوره خانواده
- جنسیت، فرهنگ و قومیت
- مسایل حرفه ای و اخلاقی
- مدل های مشاوره ای خانواده

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی و آزمون عملی انجام تکلیف و ارائه گزارش های مشاهده ای.

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع:

- بارکر، ف. (۱۳۸۸). خانواده درمانی پایه. ترجمه دهقانی، م. و دهقانی، ز. تهران: رشد.
- گلادینگ، س. (۱۳۹۴). خانواده درمانی، تاریخچه، نظریه و کاربرد. ترجمه اسمعیلی، ت. تهران: تزکیه
- گه رن، ف.، فورگانی، ت.، فای، ل. (۱۳۹۰). مثلث و مثلث سازی در خانواده و ازدواج. ترجمه بهاری، ف. تهران: دانژه.
- مک گلدریک، م.، گرسن، ر. و شلن برگر، س. (۱۳۸۹). ژنوگرام (سنجش و مداخله در مشاوره ازدواج و خانواده درمانی). ترجمه بهاری، ف. تهران: دانژه.

مینوچین، س. و فیلمن، ج. (۱۳۸۴). فنون خانواده درمانی. ترجمه بهاری، ف.، و سیبا، ف. سیبا. تهران: رشد.
نیکولز و شوارتز. (۱۳۸۷). خانواده درمانی مفاهیم و روشها. ترجمه دهقانی، م و همکاران. تهران: دانژه.
هی. لی، ج. روان درمانی خانواده. ترجمه: ثنایی (۱۳۸۱). تهران: امیرکبیر.

Metcalf, L. (2011). Marriage and Family Therapy: A Practice-Oriented Approach. Springer Publishing Company.

Carr, A. (2012). Family therapy: Concepts, process and practice. John Wiley & Sons.

۲۳) شرح درس آسیب شناسی خانواده

درس پیشیاز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	آسیب شناسی خانواده
روان شناسی تحولی (۲)	-	-	-	۲	Pathology of Family
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با نشانه ها، علل و انواع آسیب های خانواده

سرفصل درس

- تعریف خانواده و انواع آن
- تعریف آسیب شناسی خانواده
- ویژگیهای یک خانواده سالم
- آشنایی با علائم آسیب های خانواده
- شناخت انواع آسیب های خانواده (تعارض زناشویی، همسر آزاری، کودک آزاری، خیانت به همسر، مشکلات روابط جنسی، تعارض والد فرزند، تعارض کار - خانواده، فرار از منزل، دخالت خانواده های اصلی)
- آسیب های ساختاری (آسیب های مربوط به مرزها و زیر منظومه ها، مشکلات ساختاری، قواعد متسوخ، مثلت سازی، نقش ها و انتظارات، سلسله مراتب قدرت، راهبردهای نا کار آمد، بازی های خانوادگی، زبان و روایتها، ارتباطی)
- مشکلات زمینه ای

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری: میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- پاول، ر، پ. (۱۳۹۳) پیمان شکنی. و کیلی، پ و خالقی، ا. تهران: ارجمند.
- شاو، ج. (۱۳۸۶). خانواده؛ تحلیل سیستمی خانواده. ترجمه قرچه داغی، م. تهران: البرز.
- فرجاد، م ج. (۱۳۷۲). آسیب شناختی اجتماعی، ستیزهای خانواده و طلاق. تهران: نشر منصوری
- مارتین، م. (۱۳۹۱) جامعه شناسی تاریخی خانواده. ترجمه: الیاسی، ح. تهران: مرکز.
- نیلقروشان، پ.، عابدی، م، ر.، و احمدی، س، ا. (۱۳۹۳). آسیب شناسی خانواده (طبقه بندی و سنجش). اصفهان: دانشگاه اصفهان.

Fisher, B. (2006) Rebuilding: When Your Relationship Ends, 3rd Edition (Rebuilding Books: For Divorce and Beyond). Impact Publishers.

Rich, Ph. (2002). Divorce counseling framework planner. Willy.

Walsh, F. (2002). Normal family processes. Third edition: growing diversity & complexity. London: the Guilford press.

۲۴) شرح درس راهنمایی و مشاوره تحصیلی

درس پیشنهاد	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	راهنمایی و مشاوره تحصیلی
روشها و فنون راهنمایی و مشاوره	-	-	-	۲	Academic Guidance and Counseling
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با روشهای افزایش پیشرفت تحصیلی، انتخاب رشته تحصیلی، انتخاب واحد درسی و روشهای کاهش مشکلات تحصیلی

سرفصل درس

- تاریخچه راهنمایی و مشاوره تحصیلی
- تعریف راهنمایی تحصیلی
- آسیب شناسی تحصیلی
- روشهای افزایش پیشرفت تحصیلی (برنامه ریزی، مطالعه، نحوه برخورد با امتحانات و ...)
- شیوه های ارزیابی مشکلات تحصیلی (تستهای هوش، مصاحبه، مشاهده و ...)
- روش کاهش مشکلات تحصیلی (آموزش، شیوه های مطالعه، برنامه ریزی و ...)
- شیوه های کمک به انتخاب واحد درسی و رشته تحصیلی، راهنمایی و مشاوره تحصیلی درمقاطع مختلف تحصیلی
- آشنایی با اعضاء تیم مشاوره تحصیلی

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری: میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع:

- شفیع آبادی، ع. (۱۳۷۹). راهنمایی تحصیلی و شغلی. تهران: سمت
- حسینی بیرجندی، م. (۱۳۸۱). راهنمایی و مشاوره تحصیلی. تهران: رشد.
- صافی، ا. (۱۳۸۱). اصول و فنون راهنمایی و مشاوره در دوره های تحصیلی. تهران: رشد.
- سیف، ع. (۱۳۸۳). روشهای مطالعه و یادگیری. تهران: دوران.

Baker B. Stanley(2000).School counseling for the twenty-first century third .

۲۵) مشاوره و توان بخشی افراد با نیازهای خاص

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
مشاوره توان بخشی افراد با نیازهای خاص Foundation of anthropology	۲	-	-	-	آسیب شناسی روانی (۲)
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با اصول و روشهای توان بخشی افراد با نیازهای خاص و کمک به آنان در کسب مهارتهای زندگی (فردی، تحصیلی، شغلی، عاطفی، خانوادگی و اجتماعی)

سرفصل درس

- طبقه بندی و معرفی انواع افراد استثنایی از نظر هوش
- انواع معلولیتهای حسی و حرکتی و توانایی آنها
- تعریف مشاوره توانبخشی
- مبانی نظری توان بخشی
- توانبخشی و رشد خود پنداره معلولین ذهنی - جسمی
- توان بخشی مهارتهای فکری، توانبخشی مهارتهای زندگی
- توانبخشی (فردی، خانوادگی، عاطفی، تحصیلی، شغلی و اجتماعی)
- راهنمایی و مشاوره با خانواده های دارای فرزند معلول ذهنی و حرکتی
- آشنایی با منابع حمایتی
- نقش مشورت در خدمت به افراد با نیازهای خاص
- توان بخشی رفتار اجتماعی
- آشنا سازی معلولان و خانواده های آنان با منابع حمایت اجتماعی

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری: میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع:

- نودهی مقدم، ا. (۱۳۷۲). مبانی توان بخشی. تهران: سازمان بهزیستی کشور.
- حلم سرشت، پرورش و دلپیشه. (۱۳۷۱). توان بخشی و بهداشت معلولین. تهران: انتشارات چهر.

- سازمان ملل متحد... پیشگیری و توان بخشی مبتنی بر جامعه. ترجمه محسن دهقانی (۱۳۷۲). تهران: معاونت پیشگیری سازمان بهزیستی.

- شفیع آبادی، ع. (۱۳۸۲). توان بخشی شغلی معلولین. تهران: جنگل.

Nichols, P.T.R & Hamilton, E. (1979). Rehabilitation of severely disability. London: Butteerworths.

Brown, Roy I. & Hughson, A. (1987). Behavioural and social rehabilitation and trainings Q Chichesters: JohnWiley Son.

(۲۶) شرح درس آشنایی با اختلالات یادگیری و روش های درمان آن

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیناز
آشنایی با اختلالات یادگیری و روش های درمان آن Introduction to Learning Disabilities and Treatment Methods	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	آسیب شناسی روانی (۲)
	۳	-	-	-	
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با ماهیت اختلالات یادگیری/ انواع، علل و شیوه های تشخیصی و درمانی اختلالات یادگیری.

سرفصل درس

- تعریف اختلالات یادگیری
- ارتباط اختلالات یادگیری با سایر اختلالات
- تاریخچه مطالعات اختلالات یادگیری
- طبقه بندی اختلالات یادگیری
- سبب شناسی اختلالات یادگیری
- شیوه های تشخیصی
- ویژگیهای شخصیتی و رفتاری افراد مبتلا به اختلالات یادگیری
- آشنایی با روشهای مختلف آموزشی و درمانی اختلالات یادگیری
- روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی
- ارزیابی: آزمون نظری: میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی
- ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع:

والاس، جرالده و لافلین، جیمز مک. (۱۹۴۰). ناتو

ناتوانی های یادگیری (مفاهیم و ویژگیها). ترجمه: محمدتقی منشی طوسی. مشهد: آستان قدس. (۱۳۶۹).

تبریزی، م. (۱۳۸۰). درمان اختلالات خواندن. تهران: گفتمان اخلاق.

تبریزی، م. (۱۳۷۸). درمان اختلالات دیکته نویسی. تهران: فراروان.

تبریزی، م. (۱۳۸۰). درمان اختلالات ریاضی. تهران: فراروان.

Greenhill, L.L.(2000). Learning disabilities. Washington, DC: American Psychiatric Association.

۲۷) شرح درس کارورزی (۱) در مشاوره

عنوان درس	تعداد واحد				تعداد ساعت
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
کارورزی در مشاوره (۱) Practicing in Counseling(1)	-	-	-	۲	
درس پیشنهادی					
راهنمایی و مشاوره تحصیلی / نظریه ها و فنون راهنمایی و مشاوره شغلی					
توضیحات:				۱۲۸	

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی و تمرین مهارتهای عملی مشاوره تحصیلی و شغلی در کلاس

سرفصل درس

الف - تمرین عملی در مشاوره تحصیلی

۱. دونفر دانش آموز را در مقطع راهنمایی و متوسطه انتخاب کرده و با جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه، مشاهده، واقعه نویسی، مقیاس درجه بندی، شرح حال نویسی و اجرای آزمونهای هوش، استعداد، رغبت و شخصیت به شناخت شخصیت دانش آموزان و تشکیل پرونده راهنمایی آنان اقدام نماید.
۲. براساس اطلاعات جمع آوری شده، مطالعه سوابق تحصیلی دانش آموزان و تجزیه و تحلیل کلیه اطلاعات، با توجه به سوابق هدایت تحصیلی به مشاوره تحصیلی آنان اقدام کند.
۳. از طریق دادن اطلاعات درباره رشته های تحصیلی و آموزش مهارتهای یادگیری و مطالعه و آشنا ساختن شاگردان با مقررات و آیین نامه های آموزشی به راهنمایی تحصیلی گروهی آنان پردازند.

ب - تمرین عملی در مشاوره شغلی

۱. با طرحی مدون به صورت گروهی دانش آموزان را از اهمیت کار کردن، کارآفرینی و اشتغال آگاه سازند.
۲. حداقل سه دانش آموز را با استفاده از روشها و فنون مشاوره شغلی در انتخاب و طرح ریزی شغل آینده یاری دهند.

*تعداد دانشجو حداقل ۱۰ نفر و حداکثر ۱۵ نفر.

روشهای یاد دهی و یادگیری: دانشجو موظف است در طول ترم گزارش کار خود را به صورت مرحله ای با استاد درس در میان گذارده و در آخر ترم گزارش مبسوط خود را به صورت مکتوب به استاد درس تحویل نماید و در ارزیابی شفاهی شرکت نماید.

ارزیابی: کار عملی - گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

عنوان درس	تعداد واحد				تعداد ساعت
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
کارورزی در مشاوره (۲) Practicing in Counseling(2)	-	-	-	۲	
درس پیشنهاد					
تمرین عملی راهنمایی و مشاوره گروهی / تمرین عملی مشاوره خانواده و ازدواج					
توضیحات:	۱۲۸	-	-	-	

هدف کلی و ویژه درس: کاربرد عملی روشها و فنون مشاوره فردی، گروهی و خانواده

فعالیت‌های این درس شامل سه قسمت به شرح زیر است:

الف- مشاوره انفرادی

۱. در این بخش دانشجوی موظف است به مشاهده فعالیت‌های مشاوره ای در مؤسساتی که خدمات مشاوره ای ارائه می‌کنند بپردازد.
۲. سه نفر دارای مشکل را انتخاب کرده و با آنها مشاوره کند.
۳. جریان مشاوره با یکی از این افراد را بصورت نوار ضبط کرده و تحویل استاد درس دهد.
۴. روند مشاوره با هر سه نفر را بصورت کتبی تهیه کرده و به استاد درس تحویل دهد.

ب- مشاوره گروهی

۱. در این قسمت دانشجوی موظف است طراحی و انجام حداقل دو مشاوره گروهی در محل کارورزی را انجام دهد.
۲. تهیه گزارش روند مشاوره های گروهی و تحویل آن به استاد درس

ج- مشاوره و خانواده:

۱. در این بخش دانشجوی موظف است طراحی و اجرای حداقل دو جلسه آموزش خانواده را انجام دهد.
۲. حداقل دو مورد مشاوره خانوادگی را طراحی و اجرا کند.
۳. تهیه گزارش‌های کتبی موارد ۱ و ۲ و ۳ را تهیه و استاد درس تحویل دهد.

*تعداد دانشجوی حداقل ۱۰ نفر و حداکثر ۱۵ نفر

روشهای یاد دهی و یادگیری: دانشجوی موظف است در طول ترم گزارش کار خود را به صورت مرحله ای با استاد درس در میان گذارده و در آخر ترم گزارش مبسوط خود را به صورت مکتوب به استاد درس تحویل نماید و در ارزیابی شفاهی شرکت نماید.

ارزیابی: کار عملی - گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

۲۹) شرح درس پروژه تحقیقاتی در مشاوره

درس پیشیناز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	پروژه تحقیقاتی
مبانی نظری روش تحقیق در مشاوره	-	-	۲	-	Research Project in Counseling
توضیحات:	-	-	۶۴	-	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: انجام تحقیق علمی توسط دانشجو برای آشنایی با مسائل مختلف موجود در راهنمایی و مشاوره

سرفصل درس

انجام یک تحقیق بنیادی - کاربردی

برای انجام این پروژه دانشجو موظف است با مشورت استاد درس در یکی از زمینه های راهنمایی و مشاوره موضوعی را انتخاب و با استفاده از معلومات و تجربه خود در درس روش تحقیق مراحل انجام تحقیق را با نظارت مستمر استاد راهنما به انجام برساند نتیجه را به صورت تایپ شده در ۲ جلد تحویل استاد درس بدهد یکی از این دو جلد در کتابخانه دانشکده نگهداری خواهد شد.

منابع:

خویی نژاد، غ. ر. (۱۳۹۱). روش های پژوهش در علوم تربیتی. تهران: سمت.

دلاور، ع. (۱۳۹۵). روش تحقیق در روان شناسی و علوم تربیتی. تهران: ویرایش.

دلاور، ع. (۱۳۹۵). مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: رشد.

نادری، ع. ا. و سیف تراقی، م. (۱۳۹۵). راهنمای عملی فراهم سازی طرح تحقیق. تهران: آوای نور.

Gay , L.R. (1990). Educational research. New York: Macmillan Pub. Co.

ب) شرح دروس اختیاری کارشناسی مشاوره

۱) شرح درس بهداشت و کمک های اولیه

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیناز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
بهداشت و کمک های اولیه Health and First Aid	۱	۱	-	-	ندارد
تعداد ساعت	۱۶	۳۲	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آگاهی دانشجویان از مبانی اولیه بهداشت خصوصاً در زمینه های بهداشت فردی و بکارگیری آن در جامعه برای بالا بردن سطح آگاهی و سلامت تمامی اقشار و همچنین آشنایی با روشهای نوین کمک های اولیه و انجام مراحل احیاء و نجات مصدومین.

سرفصل درس

- مقدمه ای بر بهداشت
- بهداشت در جهان
- بهداشت در ایران
- بهداشت در اسلام
- بهداشت در کودکان
- بهداشت بلوغ و ازدواج
- بهداشت محیط
- بهداشت مدارس
- بهداشت سالمندان
- پیشگیری از بیماریها
- وظایف امدادگر
- روشهای CPR
- سوختگی ها و شکستگی ها
- مسمومیت ها
- زخم ها و خونریزی ها

شرح واحد عملی

قسمت اول: تمرین روی فرد زنده: دو نفر با هم طریقه گرفتن نبض شریانی، گرفتن فشارخون صحیح و درجه حرارت بدن یکدیگر را تمرین می کنند؛ همچنین طریقه بانداژ کردن و آتل بندی شکستگی ها را بر روی یکدیگر انجام می دهند.

قسمت دوم: تمرین بر روی ماکت: دانشجویان انواع راههای احیاء مصدوم، طبقه های انجام تنفس مصنوعی و ماساژ قلبی را بصورت انفرادی و دو نفری بر روی ماکت انجام داده و راههای انتقال مصدوم را تمرین می کنند.
دانشجو موظف است در طول ترم در کلاسهای عملی که در مرکز بهداشت برگزار می گردد شرکت کرده و در آخر ترم با امتحان عملی که گرفته می شود فرد ارزیابی خواهد شد. لازم به ذکر است در پایان دوره در صورت موفقیت در امتحان تئوری و عملی کارت آموزش دوره مقدماتی توسط جمعیت هلال احمر استان به دانشجویان داده خواهد شد.

روشهای یاددهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری: میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع:

عطاءاللهی - علی اصغر. (۱۳۹۴). کلیات بهداشت و اصول بهداشت فردی (بر اساس استاندارد مهارت های سالم

زیستن). تهران

جلالی، م.، حضرتی، م. (۱۳۸۷).

خالصی، ع. (۱۳۹۳). بهداشت و محیط زیست. تهران: بعثت.

۳- حلم سرشت، بربوش و دلپیشه، اسماعیل. (۱۳۶۴). اصول بهداشت فردی، تهران: چهر.

- Angeloti, E-Wilson.M.(2002) Emergeny for Halt Nassing 3 rh ed.

۲) شرح درس مشاوره در بحران

درس پیشنهاد	تعداد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
ندارد	-	-	-	۲	مشاوره بحران Crisis counseling
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف‌های کلی: دانشجویان با چارچوب، اصول مشاوره بحران، انواع بحران‌ها و مشکلات قوری در ارتباط با کودکان، نوجوانان و جوانان و شیوه‌های مداخله آشنا می‌شوند.

هدف‌های ویژه:

- آشنایی با مفهوم و تعاریف مشاوره بحران
- آشنایی با بحران‌های دوره‌ی کودکی و نوجوانی
- توانایی تمایز قائل شدن بین بحران و مشکل و مداخلات آن‌ها
- شناخت منابع کمک‌رسان محیطی و اجتماعی
- آشنایی با نقش و کارکرد هم‌تابان و همسالان در مداخله در بحران
- کمک به دانش‌آموزان و جوانان و خانواده‌های آنان به هنگام بحران

سرفصل درس:

- تعریف بحران، فاجعه و تروما
- مشاوره بحران، مفاهیم و تعاریف آن
- انواع بحران‌های مبتلا به کودکان، نوجوانان و جوانان (از جمله کودک‌آزاری، خودکشی، قربانی خشونت، بحران‌های عاطفی و ...)
- مراحل بحران
- تفاوت بحران با مشکل و اصول اساسی مداخلات در مشاوره بحران
- آشنایی با منابع و مراکز اجتماعی و تیم‌های مداخله در بحران
- روش‌های کنارآیی و مقابله با بحران
- مدل‌های مداخله در بحران
- مداخلات و حمایت‌های حرفه‌ای (اصول و پیش‌شرط‌های کلی)
- استراتژی‌ها و مداخلات مؤثر در شناسایی موقعیت‌ها و بحران‌های احتمالی
- طرح‌ریزی استراتژی‌ها، مداخلات و پسا مداخلات لازم در مشاوره بحران
- تیم مداخله و استنزامات آن

روش های یاددهی و یادگیری: بحث‌های نظری استاد در کلاس از طریق روش‌های فعال گروهی، طرح سؤال، پرسش و

پاسخ، بحث گروهی و تمرین‌های عملی متناسب با سرفصل

روش ارزش‌یابی: آزمون نظری میان‌ترم و پایان‌ترم، انجام تکلیف و ارائه گزارش‌های مشاهده‌ای مبتنی نقد و بررسی عملکرد

مشاوران در خصوص بحران‌های احتمالی.

ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارایه: کلاس درس، تجهیزات سمعی و بصری

منابع

بردیده، م. ر.، بقیسی، م. (۱۳۹۴). روان‌شناسی و مشاوره در بحران. تهران: نوزوی.

قولادی، ع. (۱۳۸۶). استراتژی‌ها و برنامه‌های پیش‌گیری از خودکشی (با تمرکز بر نوجوانان و جوانان). تهران: طلوع دانش.

Miller, G. (2012). Fundamentals of crisis counseling. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.

۳ شرح درس مشاوره با بیماران خاص

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیناز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
مشاوره با بیماران خاص Counseling with different patients	۲	-	-	-	ندارد
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: ارتقای دانش دانشجویان و بررسی و مطالعه شرایط خاص بیمارانی با وضعیتی متفاوت از جامعه همگون و یادگیری شیوه مشاوره با این جمعیت خاص.

سرفصل درس

- انواع بیماریهای خاص: ایدز، سرطان، دیابت، هموفیلی.....
- واکنش های روانی به هر یک از انواع بیماریها
- تأثیر انواع بیماریها بر خانواده
- فنون و روش های مشاوره با این جامعه ناهمگون
- فرآیند انطباق و سازگاری در این جامعه ناهمگون
- مدل های توانبخشی روانی
- مشاوره با خانواده های بیماران
- خدمات راهنمایی به بیماران و معلولین در استفاده از تسهیلات موجود در جامعه
- همکاری با مددکار و تیم حمایتی.

روش یاد دهی و یادگیری: ارائه مباحث توسط استاد، بحث گروهی در کلاس و مطالعه و پژوهش دانشجویان، بازدید از مراکز حمایت از معلولین و آشنایی با مسائل و مشکلات آنها.

ارزیابی: آزمون نظری: میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی.

ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری، هماهنگی سازمانی، وسیله ایاب و ذهاب و بازدید.

منابع:

- قجاوند، ک. (۱۳۹۴). مشاوره نوتوانی، تهران: نشر شلاک
- طاهر خوانی، ح. (۱۳۹۲). بازتوانی در روان پزشکی؛ مبانی بازتوانی روانی اجتماعی براساس روان پزشکی جامعه نگر. تهران: نشر ارجمند.
- اوتول، ب. ج. (۱۳۸۹). راهنمای خدمات توان بخشی منتهی بر جامعه. ترجمه میکانی، ع. تهران: دانژه.
- خدابخشی کولابی، آ. (۱۳۹۴). مشاوره و روان درمانی در توانبخشی معلولین. تهران: دانژه.
- عطاری، ی. ع.، یوسفی، ن.، فلاحی، ر. (۱۳۸۲). مشاوره نوتوانی. تهران: گلگشت.
- کاظمیان، س. (۱۳۹۵). توانبخشی و مشاوره خانواده. تهران: دانژه.

Alta C. Van Dyk. (2010). HIV/AIDS Care and Counselling: A Multidisciplinary Approach. Pearson South Africa

Robert Bor, Riva Miller, Amanda Evans, Sheila Gill .(2008).Counselling in Health Care Settings: A Handbook for Practitioners, Professional Handbooks in Counselling and Psychotherapy, Palgrave Macmillan
Patricia Van Voorhis, Emily Salisbury.(2013).Correctional Counseling and Rehabilitation. New York: Routledge.

۴) شرح درس آشنایی با مشاوره طلاق

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
آشنایی با مشاوره طلاق	۲	-	-	-	ندارد
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با روشهای جدید مشاوره و درمان در منابع مکتوب انگلیسی به منظور کسب توانایی در استفاده از این روشها و فنون.

سرفصل درس

- آشنایی با اثرات طلاق بر فرزندان، خانواده و جامعه
- بررسی مسائل و مشکلات، حل و فصل موانع موجود
- آشنایی با شرایط و واقعیت های پس از طلاق
- تعیین شرایط حین و بعد از طلاق به منظور کاهش آسیب های بعدی به طرفین و کودکان
- آماده سازی کودکان برای پذیرش طلاق و کاهش ضربات روحی به آنها
- مشاوره پس از طلاق زوجین
- آشنایی با فرایند طلاق
- آشنایی با دیدگاههای موجود در طلاق و کاربرد عملی آنها
- آشنایی با مهارتهای مشاوره ای طلاق
- آشنایی با مداخلات مشاوره طلاق

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

قهاری، شهربانو، بوالهیری، جعفر. (۱۳۹۳). مشاوره ای طلاق: راهنمای روان شناسان و مشاوران، تهران: نشر قطره

Giovanna G, Sampson L B.(2016). Divorce, Separation, and Remarriage: The Transformation of Family, *Contemporary Perspectives in Family Research*, Emerald Group Publishing

Margaret R.(2003). Family Transformation Through Divorce and Remarriage: A Systemic Approach, Routledge

۵) شرح درس کاربرد مشاوره در تبلیغات

عنوان درس	تعداد واحد				تعداد ساعت
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
کاربرد مشاوره در تبلیغات	۲	-	-	-	
Application of Counseling in Advertising					
تعداد ساعات:	۳۲	-	-	-	

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با کاربرد روان شناسی در آموزش و تربیت عوامل موثر در ارتقاء کیفیت آموزش و یادگیری و آشنایی با دیدگاهها و نظریه های موجود

سرفصل درس

- تعریف و موضوع روان شناسی تربیتی و ارتباط آن با سایر حوزه های روان شناسی (رشد و یادگیری)
- رویکردها و دیدگاههای مختلف در روان شناسی تربیتی
- مراحل، اهداف و طبقه بندی اهداف آموزشی
- نظریه های آموزشی - تربیتی (نظریه سازندگی یادگیری، انگیزش و یادگیری، نظریه معنی دار کلامی)
- انتقال یادگیری
- آموزش مهارتها و راهبردهای یادگیری و مطالعه (آموزش مفاهیم و اصول)
- سبکهای یادگیری
- هوش و خلاقیت
- نظریات خلاقیت (مراحل تفکر خلاق)
- دقت
- انضباط (تعریف انضباط و انواع آن)
- تفکر (تعریف فکر و خصوصیات آن، عناصر عمده در تفکر منطقی و اساس آن)

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع:

بیابانگرد، ا. (۱۳۹۱). روان شناسی تربیتی. تهران: ویرایش.

سیف، ع. ا. (۱۳۹۴). روان شناسی پرورشی نوین: روان شناسی یادگیری و آموزش. تهران: دوران.

نیت، گ. (۱۳۷۴). روان شناسی تربیتی. ترجمه خوبی نژاد، غ. ر. مشهد: حکیم خراسان.

۶ شرح درس سازماندهی و اداره خدمات راهنمایی و مشاوره

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیش نیاز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
سازماندهی و اداره خدمات راهنمایی و مشاوره	۲	-	-	-	ندارد
Organizing and Managing Services of Guidance and Counseling					
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با خدمات مختلف برنامه های مشاوره در سازمانهای آموزشی مثل مدرسه و همچنین سازمانهای غیر آموزشی نظیر کارگاهها، ادارات و مؤسسات توانبخشی اعم از دولتی یا غیردولتی

سرفصل درس

- تعریف و طبقه بندی خدمات راهنمایی و مشاوره
- آشنایی با انواع مؤسسات و سازمانهای نیازمند خدمات مشاوره ای
- آشنایی با مبانی و روشهای برنامه ریزی خدمات راهنمایی و مشاوره
- الگوهای سازماندهی برنامه مشاوره در مؤسسات آموزشی (مدارس و دانشگاهها)
- الگوهای سازماندهی برنامه مشاوره در مؤسسات بهداشت روانی و سازمان ها
- ساختار و تشکیلات سازمانی خدمات مشاوره (طرح، برنامه، بودجه، آموزش و .....)
- تیم مشاوره و اجزای آن

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

حسینی، س. م. (۱۳۹۳). اصول و روش های راهنمایی و مشاوره. تهران: رشد.

صافی، ا. (۱۳۹۵). سازماندهی و اداره خدمات راهنمایی و مشاوره. تهران: روان.

گیسون، ر. و م. میشل. (۱۳۹۱). مبانی مشاوره و راهنمایی. ترجمه: ثنائی، ب.، علاقتند، س.، احمدی، ا.، پاشاشریفی، ح. تهران: بعثت.

۷) شرح درس آشنایی با درمان های روان پزشکی

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
آشنایی با درمان های روان پزشکی Introduction to Psychiatric Treatments	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	آسیب شناسی روانی (۱)
	۲	-	-	-	-
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنا ساختن دانشجویان با وظایف و خدمات روان پزشکی و نحوه همکاری متقابل، و مهمتر آنکه یک مشاور بتواند تشخیص دهد چه نوع بیمارانی نیازمند دارو و ارجاع به روانپزشک هستند همچنین با عوارض دارویی و خطر قطع آن بدون اجازه روانپزشک.

سرفصل درس

- آشنایی با روشهای تشخیصی در روانپزشکی
- آشنایی با داروهای مهم روانپزشکی و کاربرد آن برای بیماران مختلف روانی (داروهای اختصاصی برای درمان انواع اضطراب، افسردگی، اختلال دو قطبی، اسکیزوفرنی، بیش فعالی، صرع)
- قطع داروها و عوارض آن
- الکتروشوک و سایر ابزار آلات روانپزشکی
- آشنایی با نحوه همکاری روانپزشک و مشاوره و ارجاع متقابل به یکدیگر
- آشنایی با تیم درمانی و نقش روانپزشک در تیم درمانی
- آشنایی با اختلالاتی که الزاماً با خدمات روانپزشکی نیازمندند
- آشنایی با اورژانس های روانپزشکی

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری: میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

گراهام گلدنر، م، گدیس، ج، میو، ر. (۱۳۸۹). روانپزشکی آکسفورد. ترجمه صادقی، م. تهران: ارجمند.
سادوک، ب.، سادوک، و. (۱۳۸۳). چکیده روانپزشکی بالینی. ترجمه پورافکاری، ن. تهران: آزاده.

۸ شرح درس مددکاری اجتماعی

عنوان درس	تعداد واحد				تعداد ساعت
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
مددکاری اجتماعی	۲	-	-	-	Social Work
روشها و فنون راهنمایی و مشاوره					
	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی با مفاهیم، اصول، نظریه ها و روشهای مددکاری اجتماعی و کاربرد آن در مشاوره

سرفصل درس

- تعریف، تاریخچه و اهداف مددکاری
- اصول مددکاری اجتماعی
- رابطه مددکاری اجتماعی با مشاوره و سایر حرفه‌های یاورانه
- نظریه های مددکاری
- روشهای مددکاری
- آشنایی با فرایند مددکاری اجتماعی
- آشنایی با نهادها و سازمانهای مرتبط با مددکاری
- اسلام و خدمات اجتماعی

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی
 ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی
 ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- دابلو، م. و اشفورد، خ. (۱۳۹۴). اصول و مبانی مددکاری اجتماعی. ترجمه غنی آبادی، خ. تهران: آوای نور.
 زاهدی اصل، م. (۱۳۸۹). مبانی مددکاری اجتماعی. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.
 فرجاد، م. ح. (۱۳۸۷). مبانی مددکاری اجتماعی فردی، گروهی، خانوادگی. تهران: علم.
 کامپتون، ب. ر. گالووی، ب. (۱۳۹۲). فرآیندهای مددکاری اجتماعی، ج ۲. ترجمه صدرالسادات، ج. و کریمی، ف. تهران: سمت.

موسوی چلک، س. ح. (۱۳۸۹). مددکاری اجتماعی (کار با فرد). ج ۱. تهران: سمت.

Green, R. R. (2008). Human Behavior Theory and Social Work. New York: Aldine Tranaction.

۹) آشنایی با روش های جدید مشاوره و درمان

درس پیشیناز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
ندارد	-	-	-	۲	آشنایی با روش های جدید مشاوره و درمان Introduction to The New Treatment Methods
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنایی دانشجویان با روشهای جدید مشاوره و درمان به منظور کسب توانایی در استفاده از این روشها و فنون.

سرفصل درس

- انواع شیوه های مشاوره ای کلاسیک
  - نقد و بررسی شیوه های مشاوره ای کلاسیک
  - بررسی میزان تناسب شیوه های مشاوره ای کلاسیک با فرهنگ جامعه
  - معرفی شیوه های مشاوره ای جدید و نقد و بررسی آن
  - مقایسه شیوه مشاوره کلاسیک و مشاوره جدید
  - تغییر در فرآیندهای درمانی براساس شیوه های مشاوره جدید
  - استفاده از شیوه مشاوره ای جدید در درمان بیماریهای مختلف
  - ارائه مثالهای درمانی براساس شیوه مشاوره ای جدید
- روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی
 ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی
 ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

جستجو در فضای مجازی.
 کتب و مقالات جدید متناسب با روز.

۱۰ شرح درس کاربرد کامپیوتر در مشاوره

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشنهاد
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
کاربرد کامپیوتر در مشاوره The Use of Computer in Counseling	۱	۱	-	-	ندارد
تعداد ساعت	۱۶	۳۲	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: آشنا ساختن دانشجویان با سیستم عامل ویندوز و نرم افزارهای کاربردی در رشته مشاوره.

سرفصل درس

- آشنایی مقدماتی با ساختمان کامپیوتر
- آشنایی با سیستم عامل ویندوز
- آشنایی با نرم افزار آماری SPSS
- آشنایی با شیوه دادن داده ها به نرم افزار SPSS
- آشنایی با تحلیل های اولیه آماری شامل محاسبات آمار توصیفی و آزمون ۱ و مجذور خی در آمار استنباطی
- آشنایی با نرم افزارهای رسم نمودار
- آشنایی با نرم افزارهای رشته مشاوره به تناسب روز
- سایت های مشاوره و رواندرمانی فردی و گروهی
- سایت های مشاوره شغلی
- راهنمای از طریق اینترنت
- اعتماد به اینترنت و کامپیوتر
- نرم افزارهای روان درمانی و مشاور

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان نرم و پایان نرم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- پرسیس، م.، کمب، ز.، و سنگار، از. (۱۳۸۲). تحلیل داده های روان شناسی با برنامه SPSS-11, 10, 9, 8. ترجمه علی آبادی، خ. و محمدی، ع. تهران: دوران.
- کرامر، د.، هاویت، د. (۱۳۸۹). مقدمه ای بر کاربرد SPSS در روان شناسی و دیگر علوم رفتاری. ترجمه پاشاشریفی، ح.، نجفی زند، ج.، میرهاشمی، م.، شریفی، ن. و معنوی پور، د. تهران: سخن.
- کینیر، پ.، ا. و گری، ک. (۱۳۸۱). کتاب آموزش SPSS-10. ترجمه فتوحی اردکانی، ا. تهران: شایگان.
- مولوی، ح. (۱۳۸۶). راهنمای عملی SPSS در علوم رفتاری. اصفهان: پویا اندیشه.

۱۱) شرح درس مشاوره سالمندان

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیش نیاز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
مشاوره سالمندان Geriatric Counseling	۲	-	-	-	آسیب شناسی روانی (۲)
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: هدف درس آشنایی دانشجویان با مبانی و روشهای ارزیابی و تشخیص مشکلات دوران سالمندی و استفاده از روشهای مشاوره ای برای مقابله با آن.

سرفصل درس

- تعریف و اهداف مشاوره سالمندان
- رشد و تکامل در دوران بزرگسالی
- اختلالات شناختی، هیجانی، جسمانی و رفتاری دوران سالمندی
- سبک زندگی دوران سالمندی
- آشنایی با انواع روشهای مشاوره ای ویژه دوران سالمندی
- تشریح مشاوره حمایتی و شیوه های توانبخشی در دوران سالمندی
- آشنایی با منابع و مراکز خدماتی دوره سالمندی

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

حسن زاده، ع.، زارع، ح. (۱۳۹۰). اصول و فنون راهنمایی و مشاوره سالمندان. تهران: دانشگاه پیام نور.

خدابخشی کیولایی، ا. (۱۳۸۷). مشاوره با سالمندان. تهران: جنگل.

شعاری نژاد، ع.ا. (۱۳۷۵). روان شناسی رشد بزرگسالان در فراخنای زندگی. تهران: پیام آزادی.

Pachana, N. A., and Laidlaw, K. (2014). Oxford Handbook of Clinical Geropsychology. England: University of Oxford.

۱۲) شرح درس مشاوره چندفرهنگی

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیاز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
مشاوره چند فرهنگی Multicultural Counselling	۲	-	-	-	نظریه های مشاوره و روان درمانی (۱) و (۲)
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: رشد دانش دانشجویان در خصوص مشاوره چندفرهنگی و آشنایی آنها با تاریخچه و سیر ارزیابی و درمان در مشاوره چند فرهنگی و کاربرد آن در ایران.

سرفصل درس

- تاریخچه مشاوره چند فرهنگی
- پیچیدگی های هویت
- ادغام چندفرهنگی و مشاوره
- فرایند مداخله در مشاوره چند فرهنگی
- ارزیابی در مشاوره چند فرهنگی
- تحولات آینده در مشاوره چند فرهنگی
- ویژگی ها و صلاحیت های مشاور چندفرهنگی
- مشاوره با فرهنگ ها و اقلیت های مختلف در ایران

یادآوری مهم: محتوا و روش های تدریس شده باید متناسب با هر گرایش در رشته مشاوره باشد.

روش یاد دهی و یادگیری: ارائه مباحث توسط استاد، بحث گروهی در کلاس و مطالعه و پژوهش دانشجویان، مطالعه و بررسی قومیت ها و فرهنگ های مختلف و آشنایی با آن ها.

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی.

ملزومات تجهیزات و امکانات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری، هماهنگی سازمانی، تهیه کتب و فیلم های مستند و ابزار ارائه و نمایش آنها در کلاس درس.

منابع

استربرگر، ج. (۱۳۹۴). تلفیق روان درمانی ها. ترجمه نیلوفر، ع.، عبدالله پوری، ل. تهران: ارجمند.

Manivong J. Ratts & Paul B. Pedersen.(2014). Counseling for Multiculturalism and Social Justice, john wiley and sons.

Ponteroo,J.G. & Casas, J.M & Suzuki ,L.A & Alexander, C.M .(2001). Hand book of multicultural counseling sage publication, INC.

Ramirez , A.M . (2008). Race bias, Multicultural counseling competencies and clinical judgment. Antioch university new England.

۱۳) شرح درس فلسفه علم در علوم انسانی

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیناز
فلسفه علم در علوم انسانی Philosophy of Science in Humanities	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	ندارد
	۲	-	-	-	
تعداد ساعت	۳۲	-	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: رشد دانش و آگاهی دانشجویان نسبت به فلسفه علم از دیدگاه دانشمندان و اسلام، ماهیت علم و به طور کلی مباحث فلسفی پیرامون علم مورد بحث و بررسی قرار می گیرد.

سرفصل درس

- چیستی علم
- استدلال علمی
- روش علمی
- ابطال پذیری در علم
- تبیین علمی
- نظریه پردازی در علم
- رئالیسم و اکسپریسیزم
- پارادایم ها در علم
- دانش و ارزش
- تحول علمی و انقلاب علمی
- مسائل فلسفی علم روان شناسی
- نظریات جدید در حوزه فلسفه علم
- نظرگاههای نوین درباره ماهیت علم

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری: میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

اکاشا، س. (۱۳۹۱). فلسفه علم. ترجمه پناهنده، ه. تهران: فرهنگ معاصر.

بلیکی، ن. (۱۳۹۱). بررسی پارادایم های تحقیق در علم انسانی. ترجمه حسینی، ر.، ایمان، م. ت. و ماجدی، م. تهران: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.

کریاسی زاده، ا. ا. و شیخ رضایی، ح. (۱۳۹۲). آشنایی با فلسفه علم. تهران: هرمس.

لن اف، ج. (۱۳۹۰). چیستی علم: درآمدی بر مکاتب علم شناسی فلسفی. مترجم: زریباکلام، س. تهران: سمت.

۱۴) شرح درس آسیب شناسی اجتماعی

درس پیشیاز	تعداد واحد				عنوان درس
	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری	
آسیب شناسی روانی (۱)	-	-	-	۲	آسیب شناسی اجتماعی Social Pathology
توضیحات:	-	-	-	۳۲	تعداد ساعت

هدف کلی و ویژه درس: آشنا ساختن دانشجویان با انواع آسیب های اجتماعی، عوامل مؤثر بر آن و شیوه های پیشگیری از آن.

سرفصل درس

- تاریخچه بررسی آسیب شناسی اجتماعی
- تعریف آسیب شناسی اجتماعی
- انواع آسیب های اجتماعی (سرقت، تجاوز به عفت، آدم ربایی، قاچاق مواد مخدر، جرایم مالی)
- نظریه های مختلف در مورد آسیب اجتماعی و جرایم
- نقد و جمع بندی نظریه ها
- عوامل مؤثر در ایجاد آسیبهای اجتماعی
- روشهای پیشگیری از آسیب های اجتماعی

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

اصغر زاده، م. (۱۳۹۵). آسیب شناسی اجتماعی در کلام رهبری. تهران: دانشکده علوم و فنون فارابی.

دادستان، پ. (۱۳۸۹). روان شناسی جنایی. تهران: سمت.

ستوده، ه. (۱۳۸۹). آسیب شناسی اجتماعی. تهران: آوای نور.

شعاع کاظمی، مهرانگیز؛ مومنی جاوید، مهرآور (۱۳۹۱). آسیب های نوپدید. تهران: آوای نور.

شیخاوندی، د. (۱۳۸۹). جامعه شناسی انحرافات و مسائل جامعه. تهران: هرندیز.

صدیق سروستانی، ر. (۱۳۸۸). آسیب شناسی اجتماعی. تهران: سمت.

کی نیا، م. (۱۳۹۳). مبانی جرم شناسی. ج ۱. تهران: دانشگاه تهران.

قولادیان، اح.، بنی اسدی، ع. (۱۳۹۵). آسیب شناسی اجتماعی. تهران: چشمه سخن.

مهرمند، ا. (۱۳۹۲). مقدمه ای بر آسیب شناسی اجتماعی. ارومیه: دنیای کتاب وازه.

Hagan, F.E.(2002). Introduction to criminology: Theories, Methods and Criminal Behavior, Australia: Wadsworth.

۱۵) شرح درس روان شناسی تربیتی

عنوان درس	تعداد واحد				تعداد ساعات
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
روان شناسی تربیتی Educational Psychology	۲	-	-	-	
مباحث اساسی در روان شناسی					
توضیحات:					

هدف کلی و ویژه درس: آموزش نظریه های مربوط به یادگیری و مفاهیم و اصول آزمایشگاهی - یادگیری در زمان حال.

سرفصل درس

- روان شناسی تربیتی و تعریف آن
- اصول روان شناسی تربیتی
- نظریه های روان شناسی تربیتی
- کاربرد یادگیری در روان شناسی تربیتی
- تعریف و موضوع مطالعه روان شناسی یادگیری
- اهمیت یادگیری
- ماهیت یادگیری
- ارتباط رشد با یادگیری
- نظریه های یادگیری شامل نظریه های محرک- پاسخ و نظریه های شناختی (مانند مکتب گشتالت و خطای نوراندیک، واتسون و شرطی شدن عاملی اسپنسر در یادگیری نظریه مکتب گشتالت یادگیری ارادی و انقافی، یادگیری از طریق تقلید نظریه های میدانی، نظریه رنال، نظریه گاتری، نظریه میلر... یادگیری اجتماعی)
- انتقال؛ انواع و عامل موثر در انتقال یادگیری
- یادآوری و فراموشی
- کاربرد روان شناسی یادگیری در مشاوره
- کاربرد روان شناسی تربیتی در مشاوره

روشهای یاد دهی و یادگیری: تدریس نظری استاد در کلاس و بحث گروهی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی

ملزومات و تجهیزات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری

منابع

- ریسی، ز. (۱۳۸۰). روان شناسی تربیتی. تهران: مانی.
- سیف، ع. ا. (۱۳۹۴). روان شناسی پرورشی نوین: روان شناسی یادگیری و آموزش. تهران: دوران.
- شریعتمداری، ع. (۱۳۹۳). روان شناسی تربیتی. تهران: امیرکبیر.
- کدیور، پ. (۱۳۹۲). روان شناسی تربیتی. تهران: سمت.
- هرگنهان، ب. ا.، السون، م. ه. (۱۳۸۶). مقدمه ای بر نظریه های یادگیری، ترجمه سیف، ع. ا. تهران: دوران.

۱۶) شرح درس کاربرد بازی در مشاوره

عنوان درس	تعداد واحد				درس پیشیناز
	نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	
کاربرد بازی در مشاوره The Use of Play in Counselling	۱	۱	۱	-	راهنمایی مشاوره کودک و نوجوان
تعداد ساعت	۱۶	۳۲	-	-	توضیحات:

هدف کلی و ویژه درس: رشد دانش و آگاهی دانشجویان نسبت به مراحل رشد و تحول ویژگیهای شخصیتی کودکان و بزرگسالان و سالمندان کاربرد بازی در مشاوره و بررسی احساسات و رویاهای کودکان و آسیب شناسی روانی آنان. تقویت حواس و کنجکاوی کودکان. ارتقای عملکرد کودکان

سرفصل درس

- تعریف بازی
- اهمیت بازی
- انواع اسباب بازی
- فواید بازی در کودکان
- انواع بازی
- ارزش درمانی
- روش های بازی درمانی
- اصول بازی درمانی
- ویژگی های بازی درمانگران
- مراحل مختلف بازی درمانی
- بازی گروهی
- عوامل موثر در بازی
- کودکان و آشنایی با مشاغل گوناگون
- مشاوره کودک از طریق بازی درمانی

یادآوری مهم: محتوا و روش های تدریس شده باید متناسب با هر گرایش در رشته مشاوره باشد.

روش یاد دهی و یادگیری: مباحث نظری استاد در کلاس درس، مباحث گروهی در کلاس از طریق پرسش مطالعه دانشجویان، تمرین عملی بازی درمانی در کلاس توسط استاد و مشاهده آن توسط دانشجویان برای یادگیری عملی

ارزیابی: آزمون نظری میان ترم و پایان ترم، گزارش مطالعه و پژوهش فردی. گزارش مشاوره های انجام شده به صورت فیلم و صوت توسط دانشجو.

ملزومات تجهیزات و امکانات مورد نیاز: کلاس درس همراه با تجهیزات سمعی و بصری، ابزارهای مربوط به بازی درمانی، ابزار نمایش فیلم های مستند در مورد بازی درمانی

منابع

- اسماعیل، ا. (۱۳۸۹). بازی درمانی (نظریه ها، روش ها و کاربردهای بالینی). تهران: دانژه.
- صمدی، س. ع. (۱۳۹۳). بازی درمانی (نظریه ها، انجام پژوهش و روش های مداخله). تهران: دانژه.
- کلم، ت. (۱۳۹۳). کاربرد بازی درمانی (راهنمای والدین، مربیان و درمانگران). ترجمه حیاتی، م. تهران: دانژه.
- گری لی لندرت، گک، ل.، براتون، س. (۱۳۹۴). فرزندپروری؛ تربیت و درمان مشکلات رفتاری کودکان از طریق بازی با استفاده از بازی درمانی مبتنی بر رابطه والد-فرزندی. ترجمه و گردآوری آقای، ا.، پیش قدم، ا.، و عابدی، ا. تهران: دانژه.
- گری لی لندرت، گک، ل. (۱۳۹۰). بازی درمانی: هنر برقراری ارتباط. ترجمه داورپناه، ف. تهران: رشد.
- گلدارد، د.، گلدارد، ک. (۱۳۸۹). مشاوره با کودکان با روش بازی درمانی (راهنمای عملی). تهران: اندیشه آور.

